

Üçler paktının Türkiye ve Lehistanın da iştirakile beşler paktına çevrilmesi isteniyor

Müzakereyi tacil etmek için Halifaksın Moskovaya gitmesi muhtemel

Sovyet Rusya, Türkiye ve Lehistan tarafından da garanti edilmek şartile Hollanda, İsviçre ve Lüksemburgun tamamiyetini garanti etmeği kabul ediyor

Londra 6 (Fransızca İstanbul) — İngiltere, Sovyet notasına cevabını 48 saat zarfında verecektir. Sovyet Rusya, bu notada İngiltere - Rusya ve Fransa arasında akdi düşünülen Üçler paktının Türkiye ve Lehistanın da iştirakile Beşler paktına çevrilmesini teklif ediyor. Öğrenildiğine göre Sovyet Rusya, Türkiye ve Lehistan tarafından da garanti edilmek şartile Hollanda, İsviçre ve Lüksemburgun tamamiyetini garanti etmeği kabul ediyor.

Diğer taraftan Sovyetler tarafından ortaya atılan «tevacüz tehdidi» meselesine bir hal çaresi bulunacağı zannedilmektedir. Fakat Lehistanın, Türkiye Sovyet Rusyayı garanti etmeği kabul etse bile Sovyet Rusyaya garanti vermesi müşkül görülmektedir. Malûmat sahibi mahafilde göre Sovyet Rusyanın notasına cevap vermek için Paris, Londra ve Varşovanın aralarında müşaverede bulunmaları lâzımdır.

Lord Halifax Moskovaya gidecek mi?

Londra 6 (A.A.) — İyi haber alan mahfillede söylendiğine göre, Sovyet hükümetinin tekliflerine cevap

Lord Halifax

vermek, ve pakta dair müzakereleri tacil etmek üzere Lord Halifax'ın yakında Moskovaya gitmesi ihtimali vardır.

Bu sabah bu haberi veren Daily Express gazetesi, Sovyet hükümet mahfilleriyle tam salâhiyetli bir İngiliz devlet adamı arasında yapılacak olan bir temasın şimdiki güçlükleri süratle izale edebileceğini yazmaktadır.

Londra mahafilinin mütalâası

Londra 6 (Fransızca İstanbul) — Malûmat sahibi mahafilde beyan olduğuna göre, İngiltere, Rusya tecavüze veyahud âkid devletlerden birinin hayati menfaatleri tehdiide uğradığı takdirde karşılıklı yardım esası dairesinde bir paktın akdi için Moskova ile müzakereye devam etmeğe karar vermiştir.

İngiltere hükümeti, üç taraflı pakta yardım anlaşmalarını ithal etmek projesi lehindedir. Fakat üçüncü milletleri garanti edecek bir formül bulmak imkânsız görünmekte ve Rusya kabul etmiş olduğu cihetle derhal mahdut mahiyette üç taraflı bir pakt akdedilebileceği ilâve edilmektedir.

İngiliz siyasi ricalinin fikrine göre, İngiliz Nazirlarının ekserisi, bu (Devamı 10 ncu sayfamızda)

Mareşal Fevzi Çakmak teftişlerine devam ediyor

Mareşal, İzmirde atış poligonunu açtı ve ilk kurşnu kendisi attı
Bugün izmirde deniz birlikleri teftiş edilecek

Mareşal Fevzi Çakmak İzmirde

İzmir 6 (Telefonla) — Genel Kurmay başkanı mareşal Fevzi Çakmak, refakatlerinde ordu müfettişleri generaller, İzmir valisi, hava müşaviri, Milli Müdafaa Hava müsteşarı ve maiyetleri erkânı olduğu halde, bugün İzmir

civarındaki ordu birliklerini teftiş etmişlerdir.

Sabahleyin saat 8 de otomobil ile Gaziemir mevkiine giden mareşal, tayyare alayında merasimle istikbal edildi (Devamı 10 uncu sayfamızda)

Adli tebligat için geniş teşkilât yapılacak

Yeniden 600 memur, 75 mürakib ve 1500 ü süvarl 700 ü piyade olmak üzere de 2200 müvezzi alınacak

Ankara 6 (Telefonla) — Adli tebligat işlerinin posta, telgraf ve telefon idaresine devri üzerine bu idarenin teşkilât ve kadrolarına yapılacak ilâveler hakkındaki kanun projelerinin Meclis ruznamesine alındığını bildirmiştim.

Adliye, Nafia Vekâletleriyle posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğü murahhaslarından mürekkep komisyon tarafından istatistikler üzerinde yapılan tedkikler neticesinde: Şehirler dahilinde yapılacak adli tebligata (Devamı 10 uncu sayfamızda)

İngiltere bazı ihtiyatları silâh altına çağırarak

Müttefiklerine teslihat işleri için 100 milyon sterlinlik kredi açıyor

Bir mebus donanmanın seferber hale konmasını teklif etti

Londra 6 (A.A.) — Hava Nezaretinin bildirdiğine göre, temmuz, ağustos ve eylül aylarında kara, deniz ve hava kuvvetlerinin manevraları ile aynı zamanda yapılacak olan hava talimlerine iştirak etmek üzere gelecek üç ay zarfında bazı ihtiyatlar davet edilecektir.

İngiltere, müttefiklerine kredi açıyor

Londra 6 — Yarı resmi mahafilde beyan edildiğine göre İngiltere, kendileriyle ittifak aktettiği veya garanti verdiği devletlere, sırf teslihat için kullanmaları kaydıla yüz milyon İngiliz liralık kredi açacaktır.

Londra 6 (A.A.) — İngiliz gazeteleri hükümetin parlâmentodan «İhracat garanti ve kredileri» dairesi için 100 milyon sterlin veya daha fazla tahsisat istiyeceğini yazıyorlar.

Daily Mail gazetesi, İngilterenin müttefiklerine silâh ve mühimmat ve saire satın almak imkânı verilmeğe üzere 150 milyon sterlin isteneceğini bildiriyor.

Financial Times gazetesi, projenin ağustos tarihlerinden evvel çıkabilmesi için meclise vaktinde verileceğini zannetmektedir.

Londra 6 (A.A.) — Mebuslardan Vyvan Adam, İngilterenin Danzig hakkındaki tasavvurlarının ne kadar ciddi olduğunu Almanyaya isbat etmesi için, 938 de olduğu gibi, İngiliz donanmasının seferber hale konmasını teklif etmiştir. Başvekil bu teklife şu cevabı vermiştir:

— Hükümet tarzı hareketini pek açık bir şekilde ifade etmek için lüzumlu ve arzuya şayan addettiği bütün tedbirleri almaktan geri durmayacaktır.

Yarın başlıyoruz SEVİLEN KADIN

(Vâ-Nâ) nun naklettiği bu büyük macera romanının tefrikasına

Yarın başlıyoruz

Leylâ ile Mecnun

İskender Fahreddin'in yazdığı bu aşk romanı yakında başlıyor.

Kastamonuyu sel bastı

Dört kişi boğuldu, altı köprüyü sular götürdü

Kastamonu 6 (A.A.) — Dün saat 16,30 da oldukça büyük bir sel gelmiş ve elli dakika kadar devam etmiştir. 1313 denberi tesadüf edilmemiş olan bu sel neticesi mecrasından bir metre kadar yükselen sular derenin iki tarafındaki caddeleri ve evleri tamamen istilâ etmiş ve bir iki evin dere tarafındaki duvarları yıkılmıştır. Dere üzerindeki altı ahşap köprüyü sular götürmüştür.

Dört kişinin selde boğulduğu bildiriliyor. Sel, elektrik hatlarını da tahrip etmiş olduğundan şehir karanlıkta kalmıştır. Hükümet her türlü tedbirleri almıştır.

Dikkatler: Muntazam hamal

İstanbulda hamal işi mühim bir derdirdir; halledilmesi de pek kolay değil. Müzmin bir illet haline giren bu meseleyi Belediyemizin bir gün kökünden halledeceği ümitindeyiz. Ancak şimdilik şu köprü hamalları ıslah edilemez mi? Burada çalışacak yirmi yirmi beş hamala yeknasak elbise giydirilse, kollarına numara bağlansa; kabil değil midir?

Unutmuyalım: Haydarpaşadan İstanbula, İstanbuldan Haydarpaşaya giden yolcular yalnız bizim halk değildir. Haydarpaşa hattı Londra, Mısır, Hindistan yoludur. Yabancıların yakasına, yirtik pantolonlu, pejmürde gömleklili, bir alay kılıksız biçare insanı hamal diye çıkarmasak.

Baremden sonra:

Doktor — Derece kaç?...
Hasta memur — Şey... Âcizane... 15!...
— 15 mi?... Vah dostum vah!... Sen ölmüşsün yahul!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Von Ribbentropla Bulgar Başvekilinin nutukları

Köseivanof, "Bulgaristanın muahedelerin haksızlıklarını tamir ve haklı bir sulh temin için Almanya ile aynı yolu takip ettiğini," söyledi

Berlin 7 (Radyo) — Hariciye Nazırı Von Ribbentrop dün akşam Esplanade otelinde Bulgar Başvekilinin şerefine büyük bir ziyafet vermiştir. Ziyafetin sonunda von Ribbentrop bir nutuk söyleyerek bu ziyafetin, B. Köseivanofun daha ziyade inkıfâf ettirmek arzusunda bulunduğu Alman ve Bulgar dostluğuna bir delil teşkil ettiğini kaydetmiştir.

Bulgar Başvekilî B. Köseivanof verdiği cevapta «Almanya ile Bulgaristanın muahedelerin haksızlıklarını tamir ve bertaraf etmek ve haklı bir sulh temin etmek için aynı yolu takip ettiklerini» söylediğinden sonra iki memleket arasındaki iktisadi münasebetlerden ve iki milleti birbirine bağlayan müccerrep ve samimi dostluktan bahsetmiştir.

Bu ziyafet verilirken Bulgar gazetecileri şerefine de bir resmi kabul yapılmış, bu resmi kabule Bulgar Başvekilî de gitmiştir. Slovo gazetesi mümessili irad ettiği nutukta «Bulgarlar, büyük bir millet değilse de sadakate sadakate mukabele etmeği bildiğini» söylemiştir. Muhtelif hatipler, iki memleket arasındaki silah arkadaşlığından bahsetmişlerdir.

B. Köseivanofa refakat eden Zora muhabiri B. Köseivanofun B. Hitler ile büyük bir samimiyetle cereyan eden mülakatından memnun kaldığını gazetesine bildirmiştir.

Roma 6 (A.A.) — Köseivanofun

Berlin ziyareti matbuatta büyük başlıklarla tebarüz ettirilmekte ve hadise mihverin Avrupadaki mevkilerini takviyeye matuf yeni bir muvaffakiyeti olarak gösterilmektedir.

Gazeteler Berlin ile Sofya arasındaki münasebetlerin bu dostluğu takviye ettiğini, Almanyanın Bulgar istihsalâtının üçte ikisini çektiğini kaydeylemektedir.

Diğer taraftan, Yugoslavyaya samimi bir anlaşma ile bağlı olan Bulgaristan Balkanlarda mühim bir rol oynayacak vaziyettedir. Buna binaen bu memleketin «Fransız - İngiliz avanslarına mukavemet edebilmesinden dolayı memnuniyet gösteriliyor ve Macar erkânharbiye reisinin hâlen Almanya'ya yaptığı ziyarete de işaret eyilerek bir Bulgar - Macar - Yugoslav müessesinin teşkilî fikri ileri sürülüyor. Bu müselle mihvare dayanarak kendini Balkanlarda «İmar ve kalkınma» vazifesine verebilecektir.

İngiltere ile Farnsa Rusyaya cevap verdiler

Cevapta itilâfı tesri edecek bir çok formüller teklif ediliyor

Paris 7 — İngiliz ve Fransız hükümetleri arasında Sovyet Rusyaya verecek cevap hakkında tam itilâf hasıl olmuştur. Dün akşam Moskovadaki İngiliz ve Fransız sefirlerine Rusyaya verecek cevap bildirilmiştir. Bu münasebetle Moskova'daki İngiliz - Fransız sefirlerine verilen talimat, müzakereyi tesri edecek mahiyettedir.

İngiltere ile Fransa Sovyetlere cevaplarında, müzakereyi süratle neticelendirecek bir çok formüller, teklif ediyorlar.

Dün Fransız Hariciye Nazırı Paristeki Sovyet sefiri B. Suriç, ve Lord Hallfax'ın Londra Sovyet sefiri B. Maiski ile uzun müddet görüşmüşler, Moskovadaki İngiliz ve Fransız sefirlerine gönderilen talimat hakkında izahat vermişlerdir.

Fransız siyasi mahafilinin beyanatına göre, İngiliz - Fransız Sovyet müzakerelerinin bugüne kadar uzaması gayri tabii bir şey değildir. Çünkü ilk plân siyasi ve askeri bakımdan çok tevsi edilmiş ve karşılıklı yardım sistemi bütün Avrupaya teşmil edilmiştir.

İngiliz Başvekilî pazartesi günü parlâmentoda beyanatta bulunacak

Londra 6 — İngiliz Kabinesi bu sabahki içtimanda, Danzigde bir Al-

İtalyan büyük deniz manevraları

Paris 7 — Romadan bildiriliyor: Bütün İtalyan filosu 20 ile 30 temmuz arasında, merkezî Akdenizde büyük manevralar yapacaktır. Bu manevralar 48 saat sürecek ve bunlara kara, deniz İtalyan hava kuvvetleri de iştirak edeceklerdir.

Amerikada feyezan

Vaşington 6 (A.A.) — Kentucky havalisindeki tuğyanlar neticesinde 100 kadar kişinin ölmüş olmasından korkulmaktadır.

Morehead'da kaybolan 48 kişiden 30 unun cesedi sudan çıkarılmıştır.

Diğer cihetten sel sularının bir denbire kabarması yüzünden takriben 30 kişilerin boğulduğu Cartercounty'den bildirilmektedir.

Yackson'da da 6 kişi boğulmuştur.

İrak'ın haricî siyaseti

İrak ile İbnissuud hükümeti arasında ihtilâf çıktı

Bağdad 6 (A.A.) — Irak parlâmentosunda haricî siyaset müzakereleri esnasında söz alan Başvekil Nuri Sait paşa, Irak ile İbnissuud hükümeti arasındaki münasebetlerde bazı ihtilâflar çıktığını bildirmiş ve Bağdad'ın bu ihtilâfları Mısır'ın veyahud diğer bir memleketin hakemliğine tevdiye hazır olduğunu ilâve etmiştir.

İrak ile İngiltere arasındaki münasebetlerden bahseden Nuri Sait paşa, askerî hazırlıklar için Irak'a beş milyon İngiliz liralık bir istikraz vermiş olan İngilterenin dostane semahatini bilhassa kaydetmiştir.

İngiliz Mühimmat Nezareti

Londra 6 (A.A.) — Lordlar kamarası, bugün, bir Harp malzemesi Nezareti ihdası hakkında evvelce Avam kamarası tarafından kabul edilmiş olan kanun lâyhasını tasvip etmiştir.

İstanbul Parti müfettişi

Eski Adliye Vekili B. Tevfik Fikret Silay tayin edildi

Ankara 6 — Cümhuriyet Halk partisi umumî kâtipliği, her üç vilâyetten bir mebus müfettiş olmak üzere 20 müfettiş tayin etmiştir.

Ankara ile İstanbulda birer müfettiş bulunacaktır. İstanbul parti müfettişliğine sabık Adliye Vekili B. Tevfik Fikret Silay tayin edilmiştir.

Matbuat kongresi bir gün sürecek

Ankara 6 — Basın Birliği kongresi ayn onunda toplanacaktır. Kongrede Birliğin merkezî idare heyetine sekiz, haysiyet divanına altı âza seçilecektir. Bundan başka Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Trabzon mintakalarının idare heyetleriyle haysiyet divanları da ayrıca intihap edilecektir.

Kongre azasına Parti tarafından ögle, Dahiliye Vekili B. Faik Öztrak tarafından da akşamı ziyafeti verilecektir.

Millî piyango idaresi

Kabul olunan kanunun esaslarını yazıyoruz

Ankara 6 (Telefonla) — Tayyare piyangosunun devletin mürakabesi altına alınarak bir (Millî piyango) idaresi haline ifrağı hakkındaki kanun projasının Büyük Millet Meclisince kabul edildiğini dün bildirmiştir. Projenin bazı esaslarını bugün bildiriyoruz:

Maliye Vekâletle Merkez ve Ziraat bankalarından tayin edilecek birer âza ile müdüründen teşekkül edecek olan Millî piyango idare heyetinin vazifeleri projenin dördüncü maddesinde gösterilmiştir. Bu maddeye göre piyango idaresinin vazifeleri:

A) Piyango plânının tanzimi ve keşidelerinin tertib ve icabında tadil ve bunların ilânı,

B) İdare ve satış işleri için muktazi teşkilâtın icrası, bütçesinin ve kadro cedvellerinin tanzim,

C) Biletlerin satış şekli ve şartlarının tesbiti, ajan ve bayilere verilecek komisyon miktarının tayini,

D) Piyango emvalinin muhafazası,

E) Piyango işlerinin iyi gitmesi için lüzumlu tedbirlerin itihazı,

Husularını karara bağlamak ve tatbikini temin etmektir.

Kanun projesi kabul ve neşri tarihinden itibaren meri olacaktır.

Elçilerimiz arasında nakil ve tayinler

Ankara 6 — Elçiler arasında yeni bazı nakil ve tayinler yapılacağı söylenmektedir. Bu nakiller arasında Belgrad elçisi B. Haydarın Varşovaya, B. Yakup Kadri'nin Bağdada, Atina elçisi B. Ruşen Eşrefin Sofyaya tayini muhtemeldir.

Paris büyük elçimiz B. Suad Davasın Tahran'a, Roma büyük elçimiz B. Hüseyin Ragıbın Paris'e, Sofya orta elçimiz B. Şevkinin Berlin'e, Tokyo sefirimiz B. Hüseyin büyük sefaretine kalbedilen Atinaya nakledeceği, Tiran elçimiz B. Fuad Hulûsinin Tokyoya, nakil ve tayin edilecekleri söylenmektedir.

Bağdad elçimiz B. Tahir Lütfi tekaüde sevk edilmiştir.

Haliç Fenerinde geceki cinayet

Fıstıklı Mehmed, komisyoncu Ahmedi kama ile vurdu

Dün gece yarısına doğru Haliç Fenerinde bir cinayet işlenmiştir.

Fenerde Yıldırım caddesinde oturan komisyoncu Ahmed isminde birile, fıstıklı Mehmed adındaki arkadaşı beraberce bir içki sofrası kurmuşlar ve geç vakte kadar eğlenmişlerdir.

Kafalar bir hayli kızıştıktan sonra bu iki arkadaş aralarında eski bir ihtilâf tazelemişler ve kısa bir zamanda işi büyümüşlerdir. Nihayet hırsını yenemeyen fıstıklı Mehmed, kamasını çekerek Ahmedin üzerine atılmış ve ciğerleriyle mide-sinden olmak üzere muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Mehmed; vakayı müteakip kanlı kamasile kaçmak istemişse de yetmiş polisler tarafından yakalanmıştır. Ahmed hayattan ümitsiz bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Ankarada feci bir kaza

Ankara, 6 — B. Şevket isminde birinin idaresinde bulunan ve arkasında da matbuat umum müdürlüğü memurlarından B. Hilminin binmiş olduğu bir motosiklet bir otobüsle çarpışmış, bu müsademe neticesinde motosikletin rakipleri yaralanarak hastaneye kaldırılmışlardır. B. Hilmi az sonra ölmüştür.

Lehistanın Danzig âyanına göndereceği mektup

Varşova hükümeti, Danzigin Almanyaya ilhakını ve şehirdeki hukukuna dokunulmasını kabul edemeyeceğini bildirecek

Varşova 7 — Leh reisicümhuru B. Mosiski birkaç gün istirahat etmek üzer Spaladakis köşküne çekilmiştir. Leh Kabinesi, reisicümhurun riyasetinde akdettiği son içtimada, Danzig meselesinde hattı hareketini ve Danzig âyan meclisine göndereceği mektubun esaslarını tesbit etmiştir. Salâhiyettar menabiden alınan malûmata göre Lehistan bu mektupta şu üç noktayı tasrih edecektir:

1 — Lehistan, Danzigin Almanyaya ilhakını kabul edemez, 2 — Danzig şehri, Lehistanın gümrük hududundan çıkamaz, 3 — Lehistan, Danzig şehri üzerindeki bütün hukuk ve menafine riayet ettirmek, Liman, dok, rıhtım, şimendifer gibi tahliye ve nakil vasıtalarından istifade etmek azımdadır. Danzigin, Varşova ile posta, telgraf ve telefon muhaberatı üzerindeki Leh kontrolü kalkamaz.

Mogol hududunda mühim muharebeler oldu

Sovyet - Mogol kuvvetleri tam bir muvaffakiyet kazandı

Moskova 6 (A.A.) — Son zamanlarda cereyan eden Moğol - Mançuko hâdiseleri hakkında yarı resmî bir tebliğ neşredilmiştir. Bunda muhtelif mintakalarda Sovyet - Moğol kuvvetlerinin kazandığı tam muzafferiyeti tebarüz ettirilmektedir.

Mogol Halk Cümhuriyetinin Sovyet-Moğol kuvvetleri erkânı harbiye heyetinin bir beyannamesini zikreden tebliğde şöyle denilmektedir:

«2 temmuzda Japon - Mançukolular Buirnor'un cenubu şarkisinde kâin Nomon - Bourd - Obo'da mühim miktarda piyade, topçu ve süvari kuvvetleriyle 100 kadar tank tahşid etmişlerdir. Bu kuvvetler, 3 temmuzda fecir vakti Moğol hududuna tecavüz ederek tayyarelerin himayesi altında Yang gölü ve Khalkyngol nehrindeki Sovyet mevzilerine taarruz etmişler ve bu göl ile nehri geçmek istemişlerdir. Bu taarruza bir piyade alayı, iki tank alayı ve altı süvari alayının yardımını «Kamatsubara» ismindeki 23 üncü piyade fırkası iştirak etmiştir.

Sovyet - Mogol kıtalarının ve Sovyet tayyarelerinin şiddetli bir taarruzu neticesinde Japon kuvvetleri akşam doğru ağır zayıfla Khalkyngol'un şarkına püskürtülmüşlerdir.

Sovyet - Moğol topçu kuvvetleri, Japonların 50 tankını ve 8 topunu tahrip etmişlerdir.

Sovyet - Mogollar 50 tank ve zırhlı otomobil kaybetmişlerdir.

Japon - Mançukoluların zayıflığı 800 maktul, Sovyet - Moğolların zayıflığı 100 maktul ve 200 yaralıdan ibarettir.

2-5 temmuz arasında cereyan eden mühim hava muharebeleri Sovyet - Moğolların lehinde neticelenmiştir. Bu muharebelerde Japonlar 45, Sovyet-Moğollar 9 tayyare kaybetmişlerdir.

Tebliğde, Japon tayyarelerinin muvaffakiyeti hakkında yalan haberler neşrettiğinden dolayı Kuantung ordusu matbuat bürosu şefi miralay Kav'haranın azledildiği ilâve edilmiştir.

Kral Zogu Varşovayolunda

Bükreş 7 — Birkaç gündünberi burada bulunan kral Zogu, kraliçe Geralin ve kralın hemşireleri bu akşam 21,20 trenle Varşovaya hareket etmişlerdir. Kral Zogu, Gdynia limanından vapurla İngiltere ve Fransaya gidecektir.

Resim alınmayacak sinema ve konserler

Ankara 6 (Akşam) — Orduvelelerinde münhasıran subaylar ve askerî memurlarla aileleri efradına gösterilen sinemalardan damga, tayyare ve belediye resmî gibi hiç bir suretle resim alınmayacaktır. Yalnız bu sinemalara hariceten ücretle sivillerin kabulü memnu olacaktır.

Hayır cemiyetleri, spor klubleri, mektepler ve Halkeyleri tarafından tamamen parasız olarak halka verilen konser ve temsiller ve gösterilen filimler de resme tâbi olmayacaktır.

Sümerbankın sermayesi arttırılıyor

Ankara 6 — Sümerbank sermayesine 58 milyon lira ilâvesine dair kanun lâyhası meclisin iktisad, maliye ve bütçe encümenlerinden geçerek heyeti umumiyeye sevk edilmiştir.

İzmirde bir hırsızlık

İzmir 6 (Telefonla) — İstanbullu Alberto adına 15 yaşında bir musevî İkinci Kordonda Komerçiyale İtalyano veznesinden 200 lira çaldığı için tevkif edilmiştir. Albertonun kahve, gazino ve barlarda bol bol para sarfetmesi nazarı dikkati celbetmiş ve hırsızlığı ancak kendisinin bu halinden sonra anlaşılacaktır.

Mısır Hariciye Nazırı Belgrada gitti

Sofya, 7 — Burada bulunan Mısır Hariciye Nazırı Abdülfettah Yahya paşa, dün akşam trenle Belgrada hareket etmiş istasyonda hükümet erkânı tarafından uğurlanmıştır. Abdülfettah Yahya paşa, yaptığı beyanatta, Sofyadaki tesamları neticesinde Mısır - Bulgar ticaret münasebetlerinin daha ziyade inkıfâf edeceği kanaatine vardığını beyan etmiştir.

Almanyanın Çine silah verdiği doğru değilmiş

Berlin 6 (A.A.) — D. N. B. ajansı, «salâhiyettar bir membadan» kaydıla neşrettiği bir tebliğde, Almanyanın Çine mütemadî surette silah verdiği hakkında yabancı memleketlerde çıkan haberleri tekdiz etmektedir.

İtalyan ve Arnavut silahlı kuvvetleri

Roma 6 (A.A.) — Meclisin silahlı kuvvetler tâli komisyonu Arnavutluk ve İtalyan silahlı kuvvetlerinin birleştirilmesi hakkındaki kanun lâyhasını kabul etmiştir.

Kont Ciano cumartesi günü Barselona gidiyor

Roma 6 (A.A.) — Kont Ciano, cumartesi günü İtalyan harp gemisi ile Barselona gidecektir.

Nazira İspanyayı ziyareti esnasında birkaç eksper, gazeteci ve Hariciye memuru refakat edecektir.

Fransız milli bayramında İngiliz tayyare filoları

Paris 7 — Fransızların 14 temmuz millîb ayramı şenliklerine iştirak etmek üzere 52 tayyareden mürekkep 10 İngiliz hava filosu Paris'e gelecek-tir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bütün yollar
Romaya gitmez!

Bir Türk - Mısır karşılıklı yardım misakı fikri, İtalyan matbuatını küplere bindiriyor. Stampa gazetesi, Kahireye şu şekilde bir gözdağı vermek istemektedir:

«Mısırlılara vazih ve basit dört söz söyleyelim. Anlaşıyor ki Kahire zimamdarlarına evlerine İngilizleri tutmak kâfi gelmiyor; Türkleri de içeri sokmağı istiyorlar. O Türkleri ki, Mısırlılar, aleyhlerinde asırlarca mücadele etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Kardeşleri olan Filistinlilere ihanet etmeğe kadar herşey onlara İtalya ile meşru bir anlaşma yapmağa müreccah görünüyor. Halbuki faşist hükümeti Mısır sınırlarını tekeffül etmeğe hazır. Mısırlıların, - yalnız Mısırlıların, başkasının değil - Süveyş kanalına hâkim olmasında bizim de bizat kedileri kadar münafimiz vardır. Lâkin bizim girizgâhımız, tekliflerimiz bugüne kadar - diplomatca tebessümler arkasına gizlenmiş - katı bir düşmanlıkla karşılaşmıştır. Gün geçtikçe bu meşhûk hal ve fastedilecektir!»

Buyurun bir tehdid ki, pabuç bira-kan olmayacak!

Fakat bütün bu lâfazanlıklar arasında bir de itirafı aciz var: Demek Roma diplomatları Mısırı kandırmak için el altından çok uğraşmışlar da kendilerine yüz verilmemiş. Bu yolda çalışıldığına dair, İtalyan gazeteleri şimdiye kadar bir telmihte bulunmuş değillerdi. Bunu kendilerinden ilk defa öğreniyoruz.

Nâ vadesinde düdüğ makarnasından münasip aksi sada çıkmamış! Eh, başka kapıya! Amma hangisine? Hangi millet sulh cephesini bırakıp şu doymak bilmiyen aç kurtun koynuna atılacak? Bahusus biçare Arnavut kuzusunun Balkan sürüsünden ayrış misali meydandayken!

Bir de «Kırmızı küllâh kız» hikâyesi (1) vardır: Saf bir yavrucak, bir nine himayekârlığını takınan canavarın yatağına girip midesine iner. Son zamanlarda bu masalın bir de «Asri kırmızı küllâh kız» şeklini yapmışlar. Geçenlerde bir mecmuada çıkmıştı; okudum. Zamane çocuğunun gözü öyle açılmış ki, sokuluyor, yaltaklanıyor, ha kendisini yedirecek, ha yuturacak, fakat salyaları akan haris mahlûku bin türlü kurnazlıklarla atlatıyor; dişi kurtu yutkunduğu ile bırakıyor. Chaperon rouge, saf bir köylü kızı pek benziyen ve bugünlerde pek tehlikeli yerlerde - Hacha isimli ilk avanak ve talihsiz Chaperon'un mideye indiği taraflarda - dolaşan Bulgar komşumuzu andırıyor mu?..

Fakat ahmak olmanın akıllandırmak için bir misal kâfidir! B. Köseivanof ta Bulgarların ne zamane milleti olduğunu isbat edecek; Mısırlılar gibi nazikâne tebessümlerle büyük altından gültüp sırtını çevirecek!

İnsanlar bin asırda öyle açık göz kesildiler ki, bir iki kuru lâf, bir iki kurusıkı, en fazlası birkaç tabur askerle işi halledebilirlerse ediyorlar. Yoksa el ele vermiş ve mütecevizin belini kırmağa ahdetmiş medeni beşeriyete karşı saldıрмаğa hiçbir gözü kızmış çıkışamıyor!... Çıkışamayacaktır da... Milletleri haritai âlemde avcı hattına yayılmış, pürsilâh görmeselerdi, böyle Mısra karşı deniz aşırı ağır şapırdatmakla mı, iki adım ötedeki Danzig'in kehribarına ya sabur tesbihini çekmekle mi kahrlardı!...

Biliyorlar, anlıyorlar: Dimyattaki pirince giderken evdeki bulgurdan da olmak var. Bütün yollar Romaya gitmez: Büyük Romayı yaratalım derken Cavour'dan evvelki tavaifi mülûk'e düşmek ihtimali de mevcut! Mazinin misalleri ille tekrür edecek-

Taksim meydanındaki
su haznesiB. Prost'un plânına göre
mutlaka kaldırılacak

Dün bir gazete, Taksim meydanındaki su haznesinin, eski bir eser olduğu için müzeler idaresinin kaldırılmasına itiraz ettiğini yazıyordu.

Şehircilik mütehasısı B. Prostun nâzım plânına göre Taksimdeki su hazneleri behemehal kaldırılacaktır. Mütehasıs da, Belediyedeki mimarlar da su haznesinde tarihi ve mimari bir kıymet görmüyorlar. Yüz sene evvel inşa edilen bu binanın son zamanlarda harici cephesi de kısmen tadil edilmiştir. Bu itibarla binanın muhafazasında katı bir lüzum görülmemektedir. Taksim meydanının tevsiî sırasında bu su haznesi de kaldırılacaktır.

Azapkapısından başlayarak Âşıklar mezarlığı, Tozkoparan, İngiliz sefareti önünden Beyoğlu Balıkpazarına çıkacak ve Tarlabası caddesine muvazi olarak Taksime ulaşacak müstakbel cadde şimdiki su haznesinin bulunduğu sahaya çıkacaktır. Bu suretle su haznesinin bulunduğu saha kısmen yola gidecek, kısmen de meydana kalbiledir.

Ancak bu yol, on beş, yirmi sene sonra açılacağına göre su haznesi şimdilik yerinde muhafaza edilecektir.

Memba suları

Taşdelen ve Defneli suları
ucuzlatılmıyor

Belediye, şehirde satılan memba sularının fiyatlarını tedkik etmiş, bilhassa Evkafın Taşdelen, ve Defneli sularının çok pahalıya satıldığını görerek suyun ucuzlatılması için Evkaf müdürlüğü nezdinde teşebbüste bulunmuştu.

Evkaf su müdürlüğü bu teşebbüse esas itibarile muvafakat etmiş, ancak Belediyenin müracaatını Evkaf umum müdürlüğüne bildirmişti.

Umum müdürlük, bu iki memba suyunun ıslahı ve tesisatı için sarfedilen para henüz çıkmadığından Taşdelen ve Defneli sularının ucuzlatılmıyacağına karar vermiştir. Evkaf yakında bu esaslar dairesinde Belediyeye cevap verecektir.

Köprü dubalarından üçü
tamir edilecek

Son günlerde esen şimal rüzgârlarından dolayı bazı sabahlar Karaköy köprüsünün açılmasına imkân görülememiştir. Köprünün açılmaması dubalardan üçünün tamire muhtaç olmasından ileri geliyor. Bütçeye konan 60 bin lira ile dubalardan üçü tamir edilecektir.

Ayaspaşa - Gümüşsuyu yolu-
nun asfalt yapılmasına
başlandı

Ayaspaşadan Parkoteli önünden Gümüşsuyu hastanesine kadar uzanan sahanın asfalt inşasına dünden itibaren başlanmıştır.

se, bu daha yakındır. Hem de akla yakın!

(1) Le Petit Chaperon Rouge.

ŞEHİR HABERLERİ

Karilerimizin
mektuplarıİstanbul civarındaki
asfalt yollar

Atınanın etrafında 200 kilometrelik asfalt gezinti yolu olduğu halde bizim İstanbulun bu tarzda ancak 50 kilometrelik yolu olduğunu diñkü gazetelerden biri yazıyordu.

Bilhassa Bakırköyünden çıkınca İstanbula doğru gelirken bez fabrikasının önü fevkalâde bozulmuş, çopurlaşmıştır. Öyle ki, otobüsler, otomobiller burada âdeta arzalı bir şosedede imişler gibi ihtiyatlı davranmak mecburiyetinde kalıyorlar.

Bozulmuş derhal tamir etsek ileriki mühim masrafları önlemiş olmaz mıyız?

Şoförlerden bir grup

Zorla güzellik?

Bir apartıman kapıcısı kendisine yüz vermiyen bir kızı yaraladı

Dün öğleden sonra; Beyoğlunda bir apartımanda ağır bir yaralama vakası olmuş ve bir apartıman kapıcısı genç bir kızı muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Vakanın teferruatı şöyledir:

Sakızağacında apartıman kapıcısı otuz dokuz yaşlarında Ali isminde bir adam son zamanlarda, aynı semte B. Yaninin kızı Marika ile münasebet tesis etmek istemiş, fakat red cevabı almıştır.

Ali, dün akşam üzeri, kızın oturduğu apartımana giderek içeri girmiştir. Bu sırada Marika ile karşılaşmıştır. Ali, Marikaya gene bir takım sözler söylemeğe başlamış fakat, Marika Aliye aynı soğukkanlılıkla mukabele etmiştir. Bu hal karşısında asabiyete kapılan Ali; üzerinde bulundurduğu bir bıçağı çekerek genç kızın üzerine atılmış ve gelişli güzel saplamıştır.

Marika feryad ederek imdad çağırınca apartıman sakinleri yetişmiş, bu sırada Ali kanlı bıçağıle kaçmak istemişse de az sonra polis tarafından yakalanmıştır. Marika tedavi altına alınmış olup Ali hakkında lâzım gelen kanunî takibat yapılmaktadır.

İtfaiyeye alınacak malzeme

İtfaiyeye alınacak yeni vesait ve malzeme için bu seneki bütçeye 72 bin liralık bir tahsisat konmuştu. Bu tahsisata göre bir otomatik merdiven, dört pompalı kamyon, iki aröz, iki motor pomp ve 11 metre hortundan ibaret bir şartname hazırlanmış ve tedkik edilmek üzere daimî encümene verilmiştir.

Odasında ölü bulundu

Şişlide oturan ve müteahhidlik yapan Aram isminde biri, dün odasında ölü olarak bulunmuştur. Aramın başında bir av tüfeği kurşun yarası vardır. Ölüm sebepleri zabta ve adliyece tahkik edilmektedir.

Süt işi için
raporYeni süt şirketi hakkında
hazırlığa başlandı

İstanbulun süt işlerini tanzim ve ıslah etmek üzere mütehasıslardan mürekkep komisyon mufassal raporunu bugünlerde Valiye verecektir. Teşkil edilecek yeni süt şirketinin ticari vaziyetini tesbit etmek üzere dün Belediye reis muavinlerinden B. Lütfi Aksoy'un reisliği altında bir komisyon toplanmıştır.

Haber aldığımızı göre şimdi süt tevzi işleriyle meşgul olan sütçü esnafı yine eskisi gibi süt fabrikasının istihsal ettiği sütleri tevzi işlerinde çalışacaklardır.

Parti başkanlıkları

Şimdiye kadar valiler tarafından idare edilen Halk Partisi başkanlıklarına diğer bir zatin intihabı ve bu intihab yapıncıya kadar valilerin idare heyetinden bir zati başkanlık için tevkiil ederek Parti muamelatını devretmeleri hakkındaki Parti Genel Sekreterliğinin tebliği henüz Vilâyete gelmemiştir.

Doktor Lütfi Kırdarın, yeni bir başkan seçilinceye kadar İstanbul Parti başkanlığı vekâletini idare heyetinden B. Hâmid'e vermesi çok muhtemeldir.

Ekmek fabrikaları

Şartname hazırlamak için
bir komisyon teşkil edildi

Belediyenin tesis edeceği ekmek fabrikaları için bir şartname hazırlamak üzere bir komisyon teşkil edilmiştir. Bu komisyon açılacak ekmek fabrikalarının evsafını ve tesis yerlerini tesbit edecektir.

Millî Şef'in İstanbul
hakkındaki temennisi

Elektrik, Tramvay, Tünel müesseselerinin Belediyeye devri üzerine Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Millî Şef İsmet İnönü'ne şehir namına şükran ve tazim telgraftı çekmişti. Reiscümhur şu telgrafla mukabele buyurmuşlardır:

Lütfi Kırdar

Vaî ve Belediye Reisi

«Sevgili İstanbul şehrinin vilâyetiniz zamanında refaha kavuşmasını dilerim.»

İsmet İnönü

Bundan başka Büyük Millet Meclisi Reisi B. Abdülhalik Renda, Münakale Vekili B. Ali Çetinkaya, Nafia Vekili general Ali Fuad Cebesoy, Maliye Vekili B. Fuad Ağralıdan da teşekkür telgrafları gelmiştir.

6 ayda 61 yaban domuzu
imha edildi

938 Teşrinisanisinden 939 senesi Mayısına kadar İstanbulun muhtelif kazalarında 691 yaban domuzu imha edilmiştir. Bunun 257 si Şilede, 125 i Yalovada, 92 si Beykoz, 86 si Çatalca, 57 si Silivri, 34 ü Kartalda, 25 i Üsküdar'da, 25 i Eyüpte, 9 u Sarıyerde, 1 i de Bakırköyündedir. Yaban domuzlarının ziraate yaptığı muzir tesirler göz önüne alınırsa ziraat müdürlüğünün bu mücadelesi çok yerindedir.

İSTANBUL HAYATI

Şıpseddi imiş amma...

İki sene evvel Adada tanışmıştık. İri gözlüklerinin ardından mütereddid bakışları, ağır yürüyüşü, uzun uzun düşünerek konuşması derhal nazari dikkatimi celbetmişti. Geziçi grupmuzdaki genç kızlardan birine karşı onun mânidar tavırları, arasına yamına sokulup uzun uzun fısıldaşması da gözümünden kaçmamıştı. Bir aralık ahbaplardan biri yavaşça onları işare ederek:

— Birbirlerinden pek hoşlandılar. Galiba yakında bir düğün eğlencesi yapacağız.

Diye tahminlerimi de kuvvetlendirdi.

İri çamın altında sohbet ederken izdivaç bahsi açıldı. Kimimiz güçlüğünden, kimimiz basitliğinden bahsettik. O da, ağır, müteenni edasile;

— İnsan her işte uzun uzun düşünerek hareket etmeli, kararını biraz geciktirmelidir. Fakat izdivaç işine gelince vaziyet değişir. Bunda biraz sürat tercih olunur. Tahkikatı, tedkikatı süratle yapın usanç vermeden karara ve fiiliyata geçmelidir. Bu iş fazla uzsarsa bozulmak ihtimali kuvvetlidir.

Arkadaşlardan biri güldü:

— Yani, şıpseddi olmalı öyle mi?

— Eh, pek de ifrata vurdurmamak şartile.

Ve gene izdivaç işlerinde, seri hareketin muhasenatından uzun uzadıya bahsetti. İmalî sözlerinden kendisinin de böyle seri bir karar vermek üzere olduğu anlaşılıyordu.

Aradan iki sene geçti. Geçenlerde bir ahbapla beraber Adaya gitmişim. Çamlar altında kalabalık bir grup arasında gene ona tesadüf etmeyeyim mi?... Bakışlarındaki tereddüd daha çabuk göze çarpıyor, hareketleri biraz daha ağırlaşmış. İki sene evvelki genç kız da orada. Beriki gene eski imalî tebessümlerini esirgemiyor, ve gene sık sık genç kıza sokulup uzun uzun fısıldaşıyor. Vaktile onları işaret ederek düğünün yakınlığından dem vuran ahbapa yavaşça sordum:

— Şıpseddi bayın düğün işinden ne haber?...

Dudak büktü:

— Benim de aklım ermedi. Galiba, bay henüz kararını vermemiş.

Hep birlikte konuşurken bu defa da bahsi ben açtım. Bizim şıpseddi derhal ciddiyetle söze karıştı:

— İzdivaç çok güç bir iştir. Fazla uzatılır, olur olmaz şeyler hesaba katılırsa güçlükler artar. Binaenaleyh ben bu işte sürat taftarıyım.

Dayanamadım, sordum:

— Affedersiniz, bugünkü Ada gezintisinin kararını kaç ayda verdiniz?

Kaşlarının çatımasından, maksadını anladığı farkediliyordu. Manidar bir tebessümle:

— Yook, dedi. Şıpseddilik taftarıyım amma, o kadar baş döndürücü süratle karar vermek de işime gelmez.

Cemal Refik

Bir tayın

Tekirdağ emniyet âmiri bay Emrullah Karadoğan emniyet umum müdürlüğü üçüncü sınıf emniyet müfettişliğine terfien tayin edilmiştir.

Otomobil çarptı

Şoför İsmailin idaresindeki taksi, Beyoğlunda Okçumusa caddesinde Semoile çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuştur. Yaralı hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Bay Amcaya göre!...

— Yeşilaycılar duymasın, Newyork sergisinde rakılarımıza fazla rağbet varmış bay Amca...

... Galiba Avrupanın ortasında kaplan kesilenlere karşı durmak için olacak...

... Amerikalılar «Aslan sütü» diye rakılarımızı içip aslanlaşıyorlarmış!...

... Bizde de rakı aslanlaşmak için içilir amma içenlerin çoğu sonunda kafesi boylar!...

... Fakat ne dersin aslan sütlerimiz beynelmile oldu!...
B. A. — Ne diyeyim, darısı koyun sütlerimizin başına!...

İstanbulda Devlet daireleri nerede yapılmalı?

İmar müdürlüğü mimarlarından B. Sabri, Sirkeci ile Eminönü arasını muvafık buluyor

Dün bir gazete, Karaköy köprüsü üzerindeki iskele ve dükkânların buradan kaldırılmasına şehircilik mütehasısı B. Prost tarafından karar verildiğini yazıyordu. B. Prost plânında Karaköy köprüsünün bugünkü şeklinde ve harici vaziyet ve manzarasında değişiklik vücutte getirilecek hiç bir nokta yoktur. Ancak köprü, evvelce yazdığımız gibi, Karaköyden Eminönüne geçecekler için Yeni-camiin bütün güzellik ve ihtişamı ile görülmesini temin etmek üzere şimdi bulunduğu mevken Halice doğru elli metre daha ileriye alınacaktır.

Diğer taraftan Belediye İmar müdürlüğü mimarlarından B. Sabri, Eminönü, Sirkeci ve civarının tanzimi için bir proje ve bu projeye göre de köprü ve Eminönü ile Sirkecinin alacağı müstakbel şekli gösteren bir resim yapmıştır. Şehircilik mütehasısı B. Prostun nâzım plânında tesbit ettiği esaslardan büsbütün başka düşüncelere istinad eden mimar B. Sabrinin bu projesinde köprü, şimdiki vapur iskeleleriyle dükkânlardan tamamen tecrid edilmektedir. B. Sabri, vapurla köprüye gelen halkın Beyoğlu ve İstanbul taraflarına geç-

tiklerini gözönüne alarak biri şimdiki Kadıköy iskelesi arkasında, diğeri de eski Akay acente binası önünde Karaköy rıhtımında iki vapur iskelesi yapmaktadır. İstanbul cihetinde de biri Yemiş ile Eminönü arasında ve Halç tarafında, ikincisi, Eminönünün şimdiki antrepo binaları üzerinde, üçüncüsü de Sirkeciye olmak üzere üç iskele inşa edilecektir.

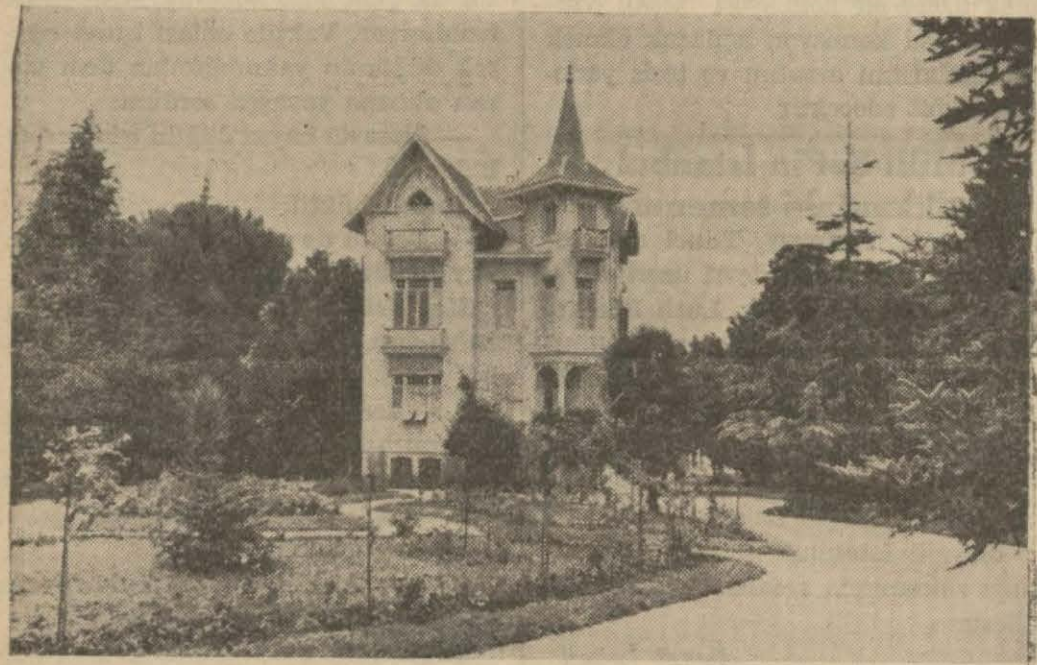
Mimar B. Sabri Eminönü - Sirkeci arasındaki deniz kenarını da vilâyet, Belediye gibi Devlet dairelerine tahsis etmiş ve bu Devlet daireleri sahası arasında biri Eminönünden, diğeri Sirkeciye olmak üzere içeriye doğru iki geniş cadde açmıştır.

B. Sabri, B. Prost plânında Sultanahmed meydanında Adliye sarayı, vilâyet, Belediye daireleri gibi resmî dairelerin inşasını doğru görmekte, Sultanahmed meydanında sergi daireleri tesisini daha faydalı bulmaktadır.

B. Prostun nâzım plânı Nafia Vekâletince tasdik edilmekle beraber, mimar B. Sabrinin bu projesi de yakında Vâlîye takdim ve muvafık görülürse tafsilât plânını yapacak B. Prostun da tedkikine tevdi edilecektir.

Satye binası

Dün B. Refi Bayarın istinabe suretile ifadesi alındı

B. Refi Bayarın hasta olarak yattığı Çiftahavuzlardaki köşk

Satye binası yolsuzluğu etrafında bir müddettenberi devam eden adliye tahkikatı son safhaya gelmiştir. Satye şirketinden alınan 12,500 lira komisyonun yarısını aldığı iddia edilen sabık millî reasürans müdürü B. Refi Bayarın maznun sıfatı ile sorguya çekilmesi ve kendisi hasta olduğundan sorgunun Üsküdar sorgu hâkimi B. Saim tarafından istinabe yolile yapılması kararlaştırılmıştır.

Dördüncü sorgu hâkimi tarafından gönderilen talimat üzerine Üsküdar sorgu hâkimi B. Saim dün sabah B. Refi Bayarın hasta olarak yattığı Çiftahavuzlarda babası B. Celâl Bayarın köşküne gitmiş ve orada kendisini sorguya çekmiştir. Sorgu evrakı henüz dördüncü sorgu hâkimine iade edilmemiştir. Bugün evrak gelecek ve dördüncü sorgu hâkimi bunu tedkik ettikten sonra B. Refi Bayar hakkında kararını verecektir.

Satye binasının satın alınması işi etrafında tahkikat yapılırken dördüncü sorgu hâkimi bazı müesseselere de müzekkere yazarak malûmatlarına müracaat etmişti. Bu müzek-

kerelerin bir kısmının cevapları sorgu hâkimine gelmiştir. Diğerleri de bir taraftan gelmektedir. Bunlar da tamamlandıktan sonra evrak müddeumullîğe verilecektir.

Ankara Borsası

6 Temmuz 1939
Esham ve Tahvilât

Türk borcu I peşin	19,30
Türk borcu II peşin	19,30
Ergani	19,20
Sivas - Erzurum III	19,88

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiyatları)

Londra	1 Sterlin	5,93
New-York	100 Dolar	126,675
Paris	100 Frank	3,355
Milano	100 Lire	6,6625
Cenevre	100 İsviçre Fr.	28,555
Amsterdam	100 Florin	67,24
Berlin	100 Raymark	50,825
Brüksel	100 Belga	21,5325
Atina	100 Drahmi	1,0825
Sofya	100 Leva	1,56
Prag	100 Çekoslovak Kr	4,34
Madrid	100 Pezeta	14,035
Varşova	100 Zloti	23,845
Budapeşte	100 Pengo	24,8425
Bükreş	100 Ley	0,905
Belgrad	100 Dinar	2,8925
Yokohama	100 Yen	34,62
Stokholm	100 İsveç Fr.	30,5425
Moskova	100 Ruble	80,9025

Beşiktaş SUATPARK Sineması yazlık bahçesinde
Mısır Rakı Kraliçesi **Semira MUHAMMET ve arkadaşları**
Filim: **YAŞASIN AŞK** Abdülvehap ve Leylâ Murat

Büyük Bahçemiz dar geliyor. Yüzerlerce insan yersizlikten geri dönüyor. Biletlerinizi gündüzdün almış. Her yer 10 kuruştur. Saat tam da başlar. Telefon: 43143

Terfi edecek adliye memurları

İstanbulda müddeti dolduran ve terfi lâyik görülenler

Ankara 5 (Akşam) — Adliye ayırma meclisleri terfi lâyik görülen muavin, hâkim ve müddeumumillerle hâkim sınıfından sayılanların terfi defterlerini hazırlamıştır. Defterlere göre İstanbul muavin, hâkim ve müddeumumillerinden terfi müddetlerini dolduranlardan terfi lâyik görülenler şunlardır:

Asliye hukuk reislerinden Mehmed Suphi Tulun, Salâhaddin Tuğlacı, Mehmed Zeki Erel, Fazıl Saruşbay, ağır ceza reisi Refik Omay, ticaret reisi Faiz Yürükoğlu, asliye ceza reisi Ömer Cemil Güze, hâkimlerden Mehmed Mitat Şahingil, sulh hâkimlerinden Mehmed Ali Balcısoy, Osman Necdet, Nureddin Sirer, Hayreddin Perk, sorgu hâkimi Hüseyin Fahreddin Güren, Üsküdar hukuk hâkimi İrfan Gürkan, aza muavinlerinden Yusuf Ziya Günay, Hatice Muazzez Savakşan, Nadire Dinçay, Sadeddin Gökay, müddeumumî Hikmet Onat, müddeumumî muavinlerinden Celâleddin Kuralmen, Refik Bülbül, Üsküdar hukuk hâkimi Bekir Sıtkı Peynircioğlu, Üsküdar ceza hâkimi Mehmed Emin Göktepe.

Cumartesi akşamı

İki Amerikan istasyonu New-York sergisindeki pavyonumuz hakkında Fransızca müshabe verecek

Amerikanın Nevyork şehrinde kâin (W3XL) ve Pittsburgh şehrinde (W8XX) işaretli radyo istasyonları, Nevyork Dünya sergisinde Türk pavyonu hakkında Fransızca bir müshabe hazırlamışlardır.

Bu müshabe, 8 temmuz 939 cumartesi günü her iki istasyondan da aynı saatte, yani Türkiye saatine saat 22,45 de aşağıda yazılı metrelerden neşredilecektir.

W3XL (Nevyork) 16.87 metre
W8XX (Pittsburgh) 25-27 metre.

Türk Maarif Cemiyeti umumî heyeti toplantısı

Türk Maarif cemiyeti umumî heyeti 3/7/1939 tarihinde fevkalâde toplanarak 3512 numaralı Cemiyetler kanununa göre esas nizamnamesinde yapılması zarurî değişiklikleri müzakere ve kabul etmiştir.

Yeni nizamname hükmüne göre merkez idare heyetine ve hesap mürakipliğine seçilenlerin adları aşağıda yazılmıştır.

Merkez idare heyeti:
Kemal Gedeleş: Cümhur Başkanlığı, umumî kâtibî, Vehbi Demirel: Başkanlık müsteşarı, Nevzad Tandoğan: Ankara Valisi, Refet Ügen: Urfa sayısları, Rahmi Köken: İzmir sayısları, Fakih Oymen: İstanbul sayısları, Halit Bayrak: Beyazıt sayısları, İhsan Sungu Maarif Vekâleti talim ve terbiye başkanı, Şefik Yürekli: Devlet şûrası birinci daire başkanı, Haydar Günver: Başvekâlet müsteşarı muavini, Avni Çubukçil: Riyaziye öğretmeni, Hesab mürakipleri: Muhiddin Baha Pars: Bursa sayısları, Hilmiye Dener: Riyaziye öğretmeni.

TIYATROLAR:

H A L K TIYATROSU
Kenan Güler ve arkadaşları
Bu akşam Beykoz İskele tiyatrosunda
AMCA BEY
3 perde
Mişel varyetesi.

EGE TIYATROSU
Nuri Gençdur ve arkadaşları
Bu gece Şehremini İnşirah bahçesinde
CİLVEİ KADER

TÜRK REVÜ OPERETİ
Bu akşam Üsküdar Bağlarbaşı Hâle sinemasında
EFENİN AŞKI
Büyük orkestra

ŞEHZADEBAŞI T U R A N
Bu gece
ERKEK HALA
ATINA KAÇAKÇILARI
Pazartesi, salı, çarşamba bayanlara 5 kuşak
Telefon: 22127

Nasid Özcan - Ertuğrul Sadi birlikte
Bu gece: Gedikpaşa Azak bahçesinde
YAHYA - MİRZOTİ
Vodvil 3 perde.

Mahkemelerde

Üç liralık kâğıt para iki saat zarfında hazmedilebilir mi?

İkinci ceza mahkemesinde garip bir rüşvet davasının görülmesine başlandı

Çöphanede seyrüsefer memuru iken Mehmed adında bir arabacıdan üç lira rüşvet almak ve yakalanacağı sırada paraları yutmaktan maznun Fuadın muhakemesine dün asliye ikinci ceza mahkemesinde başlanmıştır. Evrak okunduktan sonra maznun Fuad cürmünü inkâr ederek vakayı şöyle anlatmıştır:

— O gün yemek yememiştım. Karım fazla acıktı ve fırından birkaç tane küçük simid aldım. Vazife esnasında birşey yemek yasak olduğu için simidleri parçalayıp avucuma aldım ve birer birer ağzıma atmağa başladım. Bu sırada birdenbire arkadan biri geldi ve ensemden yakaladı. Ne olduğunu anlamağa vakit kalmadan beş kişi birden üzerime atıldılar; «Rüşvet aldığın paraları yutma. Çıkar ağzından.» diye gırtlamağa, avurtlarını sıkmağa başladılar. Ceplerimi de aradılar. Etrafımıza halk toplanmıştı. Oradan bir otomobile beni alıp polis müdüriyetine götürdüler. Orada zabıta doktoru muayene etti, sonra da Cerrahpaşa hastanesine götürüldüm. Muayene ettiler, müşhil verdiler fakat bir şey bulamadılar. Ben arabacıdan para almadım. Bu bana iftira etmiştir. Sözleri tamamen yalandır.

Hastanenin raporunda da, hadiseden iki saat sonra hastaneye getirilen Fuad muayenesinde ve verilen müşhil neticesinde midesinde paraya benzer birşey bulunmadığı, yuttuğu iddia edilen paralar kâğıd olduğundan ve kâğıtlar da röntgenle görülmeyeceği cihetle röntgen muayenesi de yapılamadığı bildiriliyordu. Maznun vekili de üç liralık kâğıd paranın iki saat zarfında insan midesinde hazmedilip edilemeyeceğinin ve beş kişi tarafından avurtlarına basılan bir adamın ağzının açılıp açıl-

mayacağına tesbiti için bu hususların tıbbi adlıden sorulmasını istedi. Mahkeme bu talepleri kabul ederek muhakemeyi başka güne bıraktı ve maznun Fuad da tevkif edildi.

Tehdid var mı, yok mu?

Küçükpazarda oturan Şaban adında biri bir kaç gün evvel beraber yaşadığı Keziban adındaki kadını dövme, sövmek ve bıçakla tehdit etmek suçlarından yakalanarak adliyeye verilmiş, Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemede Keziban, bir daha yaptığı işlere karışmaması şartile Şabanı affederken davasından vazgeçtiği cihetle Şaban hakkında dövme ve hakaret suçlarından davanın sukutuna karar verilmiş, fakat bıçakla tehdit suçundan dolayı hukuku âmme davası sukut edemeyeceğinden 3 gün hapse ve 36 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

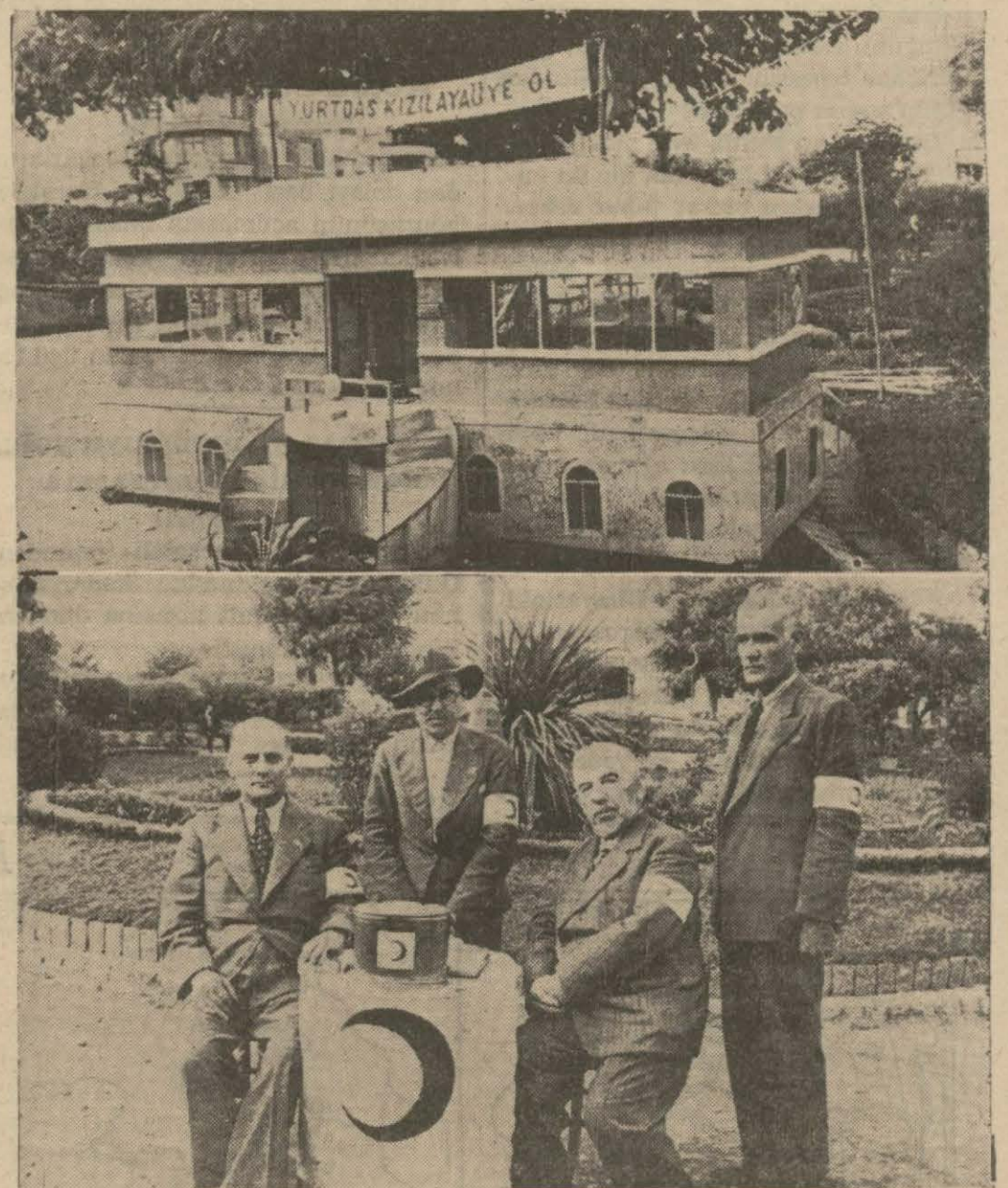
İddia edildiğine göre Şaban bu suretle yakayı kurtarınca evvelki akşam gene Kezibanla kavga çıkarmış, gerek Kezibanı ve gerekse evvelki davada aleyhine şahidlik yapan Gazi adındaki tehdit ve hakaret etmiştir. Bu iki suçtan dolayı Şabanı tekrar yakalanmış, dün evrakile birlikte adliyeye verilmiştir.

Asliye dördüncü ceza mahkemesinde muhakemesine başlanan Şaban ifadesinde:

— Katiyen yalandır. Ben böyle şeyler yapmadım. Kimseyi tehdit de etmedim. Bana iftira ediyorlar.

Diye suçunu tamamen inkâr etmiştir. Fakat mahkeme, Şaban hakkında tevkif kararı verip kendisini tevkifhaneye göndermiş, evvelki davada verilen karar suretinin Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinden getirtilip tedkiki için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Fatih Kızılay şubesinin faaliyeti

Kızılay haftası münasebetile Kızılayın Fatih şubesi halkın bu şefkat müessesesine alâkasını arttırmak maksadile Fatih parkında ufak kıtada bir Kızılay hastanesi ve bir Kızılay yemekhanesi yaptırmış, parkın içinde de muhtelif afişler asmıştır. Fatih

kazası Kızılay idare heyetinden aldığımız malûmata göre Fatih halkı bu şefkat müessesesine seve yardımlarda bulunmaktadırlar.

Yukarıdaki resimler parkta yapılan küçük mikyastaki Kızılay hastanesile Kızılay için çalışanları gösteriyor.

İngiliz - Fransız askeri ittifakı gittikçe kuvvetlenmektedir. İngiltere Harbiye Nazırı Hoare Belişa'nın Parisi ziyaret etmesi, iki memleket arasında birlik lehinde yeni tezahürlere vesile olmuştur. Bu nazır, söylediği nutukta, şimdi ayrı bir İngiliz siyaseti ve ayrı bir Fransız siyaseti olmayıp, yalnız müttehid ve müşterek bir İngiliz - Fransız siyaseti olduğunu kaydederek iki arada siyasi cihetten artık hiçbir ayrılık, gayrihik kalmadığını anlatmıştır.

Buna karşı Fransız Hariciye Nazırı B. Bonnet de - dominyon ve müstemlekelerle birlikte - İngiltere ile Fransanın gerek erazi, gerek nüfus cihetinden, dünyanın en büyük imparatorlukları olduklarını ve Avrupada bir büyük devletin, yahut grupun hâkim olmasına asla rıza gösteremeyeceklerini söylemiştir.

Aynı zamanda Fransa Maarif Nazırı Londrayı ziyaret etmektedir. Söylediği nutukta, iki milletin arasındaki fikri birliği tebarüz ettirmiştir.

İngiltere ile Sovyet Rusya arasındaki müzakereler geçen üç ay içinde altı defa kesilmek tehlikesine maruz kalmıştı. Her defasında Fransa araya girerek, görüşmeleri çıkmazdan kurtarmıştı. Şimdi de Baltık hükümetlerine teminat verilmesi meselesinde Fransa müdahale ederek, İngiltereyi razı etmiştir. Şu kadar var ki, İngiltere, Hollanda ve İsviçreye de teminat verilmesini şart koşturmuştur.

Lehistan, Danzig'deki tahkimat meselesine karşı alacağı vaziyeti tayin için İngiltere ile Fransa arasında cereyan etmekte olan müzakerelerin neticesini bekliyor. İngiltere ile Fransa, her işte beraber yürüyorlar demektir.

AKŞAM

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Ebussuud efendi

«Ebussuud efendinin kabri Kaba-taşta'dır, kaldırılıyor» diye yazıldı. Fakat bu yanlıştır.

Ebussuud efendi Osmanlı saltanatının en ihtişamlı devrinde otuz yıla yakın şeyhislâmlıkta bulunmuş, zamanının en büyük âlimlerinden biridir. 1490 da İstanbul civarında Müderris ökyünde doğdu. Babası Şeyh Muhiddin Mustafa, İmadiyelî olduğu için ona da İmadi diyenler vardır.

Ebussuud efendi babasından, zamanının âlimlerinden ve bilhassa büyük İslâm âlimi şehisîlâm İbni Kemal'den okuduktan sonra müderris olmuş, Bursa ve İstanbul kadılığına, Rumeli kazaskerliğine ve 1545 de şeyhislâmlığa getirilmiştir.

Kanunî Süleyman zamanında yirmi iki, ve ikinci Selim zamanında da altı sene bu vazifeyi yaptı. 1574 de 84 yaşında vefat etti. Eyüp civarında yaptırdığı mektebin yanına gömüldü. Osmanlı şeyhislâmları içinde en mühimmi, en muvaffakiyetlisi ve en şöhretlisi odur.

Kur'anın meziyetlerini anlatan İrşadül'aklûselim isimli bir tefsiri ile fetvaları meşhurdur. Ahlâk ve fazileti darbimesel olacak derecede idi. Öldüğü zaman Mekte ve Medinede de ayrıca cenaze namazını kılınmıştı.

Ebussuud efendinin Üsküpte bir camii, İstanbulda bir hamamı vardır. Babâlide Meserret kıraathanesinin bulunduğu köşeden dönen cadde de onun ismini taşır.

Küçük adının «Ahmed» mi, «Mehmed» mi olduğunda ihtilâf vardır. Kamustül'Âlâm ile Dairetül'maarif bu zatın küçük adını «Ahmed» diye kaydediyorsa da (Sicilli Osmanî), İlmiye

Ebussuud efendi

salnamesi ve İslâm ansiklopedisi «Mehmed» olarak yazmışlardır. Fetvalarına yalnız «Ebussuud» imzasını atmıştır. Arabça şiirlerine pek kıymet verilir. Türkçe şiirleri de düzgün ve kuvvetlidir. Ebussuud efendi âlinalığe misal olarak zikredilir.

Kızıltoprakta bir eve yıldırım düştü

Dün sabah Kızıltoprak ve civarına oldukça şiddetli yağmur yağmış, bu sırada ineçli Mustafanın evine bir yıldırım düşerek ahırın duvar ve çatılarını tahrib etmiş, aynı zamanda iki ineğe çarpmıştır. İneklerin öleceğini anlayan Mustafa derhal kesmek suretille zararı kusmen önlemiştir.

İzmir (Akşam) — İzmir Kültür lisesinden bu yıl 70 talebe mezun olmuştur. Bunlardan 54 ti edebiyat, 16 sı fen şubesinde. Kültür lisesi İzmirde iki sene evvel kurulmuş, ilk sene 222 talebeye sahip olmuştu. Müracaat çokluğu karşısında geçen sene Buca nahiyesinde muazzam bir binaya nakletmiş, talebe kadrosu 300 e çıkmıştır. Şimdi bu bina da kâfi gelmediğinden Bucada 90 odalı, İtalyan mektebi binası kiralanmıştır. Bugün 250 leylli, 200 nihari talebesile mühim bir kültür müessesemiz halini almıştır. Lisenin müessesisi tarih öğretmeni B. Haydar Candanlardır. Yukarıdaki resimde bu yıl Kültür lisesi edebiyat şubesinde mezun olan 54 talebe müdürleriyle birlikte görünüyor.

Yazan:

HALİDE EDİB

Oxford'a B. Russell'in evine misafir oldum. Riyaziyeci, âlim ve en eski bir aristokrat alleden... Bütün bu sıfatlar Oxford'a çok yaraşır, fakat ben onu Oxford'a pek yakıştıramadım. O Oxford'dan çabuk ayrıldı Cambridge'e hoca oldu. Neden Oxford'a yarıştırmadığını anlatabilmek için Oxford'un yani o eski İngiliz üniversite muhitinin ve şehrinin bende yaptığı tesiri izah etmek lâzım. Ancak ondan sonra Russell'i -gene kendi anlayışına göre- tarif edebileceğim.

Oxford'u yirmi beş sene fasıla ile ziyaret ettim. Dıştan görünüşü hiç değişmemişti ve İngiltere yerinde kaldıkça harici manzarası değişmeyeceğine kanaatim var. İçindekilere gelince o bambaşka bir meseledir.

Şehre ayak basar basmaz muhayyelem bana oyun olsun diye bir hokkabaz gibi orta devrin en mamur bir fikir merkezini el çabukluğu ile canlandırdı zannettim. Garip olarak bu eskilik hissini son ziyaretimde daha şiddetle sezdim. Çay içtiğim otel, kapıdan girer girmez, oyma tahtalı döşemeleri, çifte merdivenleri, çarpık döşeme tahtaları, içinde kocaman kütükler yanan eski zaman ocaklarıyla eski bir rüya gibi geldi. İçindekilerin, hattâ başbaşa çay içen âhır zaman kahlık gençlerin bile yavaş sesle konuşmalarında, yürüyenlerin âdeta ayaklarının uclarına basar gibi sessiz hareketlerinde, geniş koltuklarında cigara dumanlarını dalgın dalgın seyredenlerde hep eski zaman tavrı ve havası hâkimdi.

Sokakta siyah cübbeli, dört köşe siyah şapkasının püskülü yanında sallana sallana, acele acele gelip giden yayalar, bisiklet üstünde dolayan her çeşid adam görünüyor. Otomobil bugün çoğalmış olmasına rağmen bisiklet ananesi eskisi kadar kuvvetlidir.

Şehrin etrafı yeşillik, ağaçlık, göze hoş görünen sırtlar, küçük küçük büyük küçük irimklar ve dereler ile dolu. Her adım başında irili ufaklı orta devirden kalma abideler ve kuleler görünüyor, fakat bir tane fabrika bacası yahud binası mevcut değil. Kütüphane, müze, matbaa, kilise, kollej binası... Hepsinin mimarî ve fikir bakımından medeni dünyada meşhur olmuş isimleri var, hepsinin altında kendi devrinin en büyük mimar yahud sanatkarının imzası. Dışardan bakarsanız asırlar ve devirler birbirinin omuzuna dayanmış, elele vermiş gibi, birbirine kaynaşmış gibi; zaman o yerde devir devir birbirinden ayrılmı adacaklara değil, fasulasız akan bir suya benziyor. Fakat dikkat ederseniz dinî hatâta siyasi inkılapların yıkan ve yapan ayak izlerini görürsünüz.

Eski, yeni ve daha birçok isimler altında şehri büyük büyük kollej binaları kaphyor. Hepsinin ayrı kilisesi, hattâ katedrali, birden üçe kadar tarihi taş avluları, geniş parkları, asırların yetiştirdiği gölgeli çınarları, binbir çiçek açan lâtif renkli ağaçları var. Bazı duvarlar İngilterede çok görülen sarmaşıkla hattâ bize pek aşına gelen mor salkımla kaplı.

İngilizle temas belki en çok sofrada olduğu için yemekhaneleri unutamiyorum. Hepsinin nihayetinde (master) ler (1) ve (fellow) lar (2) için yemekhane nazır bir plâtfon var. Duvarları Oxford'un yetiştirdiği meşhur siyasi, şair ve âlim portreleriyle dolu. Her yerde İngiliz anane, zevk ve harsının çok ince bir süzgeçten geçmiş taraflı ile karşı karşıyayız. Her kolleji gösterirken size oranın yetiştirdiği büyük simaların geçmiş günlerdeki hususî taraflarından bahsediyorlar -spor, klâsik, ilim, tarih ve sair şubelerde medeni dünyaya mal olmuş örneklerini hiç unutmuyorlar. Fakat yetiştirdikleri insan metanın başka başka marifetleri olduğu kanaatini veren bu kollejlere hepsi mezunlarına müşterek bir damga bastıklarını iddia ederler: Gentleman. Bu kelime kadar İngiliz lisanında çok mâna ifade eden, tefsir edileni azdır. Asil; iyi terbiye görmüş; tavrı ve hareketi muayyen düsturlara bağlı ve saire. Bunun tarifini birçok İngiliz dosta sordum. Bir tanesi -Oxfordlu idi. «Çölede tek başına yemek yerken bile akşamları

frak giyen, elini yıkayıp saçını tarıyan» dedi. Bu tabii en zahiri ve ehemmiyetsiz olan tarafı idi. Çünkü Oxfordlu akşamları frak giyemese bile İngilizceyi ve İngilizceyi biliyosanız kolaylıkla tanırınız. Çünkü şiveleri bile başkadır, samitleri çok açık telâffuz ederler, theatre ağzlarında theâta olur. Ve bana geliyor ki eski Yunan klâsiklerini kendine mal etmiş, Lâtineden sık misal getiren, hars ve fikriyata faide tarafından ziyade ferdin tekâmülü bakımından ehemmiyet veren en kuvvetli merkezlerden biri Oxford'dur. Hülâsa her zaman doğumdan dolayı olmasa bile fikir, ilim, tavrı hareket bakımından Oxford kendinin ayrı ve imtiyazlı bir sınıf olduğuna inanır. Muhafazakârdır, fakat içinde türlü türlü cereyanlar çıkmasına mâni olamamıştır. Bugün en çok tanınan dini hareketin ismi Oxford'dur. Ciddi olduğu kadar gülünç tarafları da olan bu harekete mensup olanlar kendi başına bir âlem teşkil eder. Fakat garabetleri yanında çok esaslı tarafları da vardır. Müze, kütüphane neşriyatı ve bilhassa kalûbelâdenberi çalışarak ortaya attığı muazzam İngiliz lûgatı İngiliz lisanının en muhkem kalelerinden biridir. Oxford üniversite matbaasında kitap bastırabilmek yalnız bir ecebi için değil bir İngiliz muharrir ve mütefekkeri için de hayli mühim bir muvaffakiyet ve şöhret addedilebilir.

1926 dan sonra İngilterede geçirdiğim senelerde Oxford ve Oxford'lulara karşı itiraz vardı, onları tenkid âdeta moda olmuştu. Kısmen iktisadi idi, çünkü Oxford'dan çıkan, küçük iş beğenmiyor ve işsiz kalıyordu. Kısmen de bir kısım edebiyatta gentleman mefhumuna karşı isyan azıcık âdet olmasından ileri geliyordu. Bu, belki amele partisinin ve sola doğru cereyanların kuvvetlendendi. Belki de Lawrence'in romanlarının biraz tesiri olmuştu. Fakat ne bu moda devam edebildi, ne de ekseriyet itibarile İngiliz halkının gentleman'ın ifade ettiği örneğe karşı zaafı zail oldu.

Bu senelerde kayak yarışlarında mütemediyen Cambridge'in kazanması da Oxford'un azıcık eski (dinamik) kudretini kaybettiği kanaatini veriyordu. Şimdi kayak yarışlarını hangi üniversite kazanıyor bilmiyorum, fakat her halde Oxford aleyhine tenkidler sönmüş gibidir.

Oxford'un en kısa şekilde tarihi şudur:

Şehir olarak çok zamanlar Londra kadar imtiyazı vardı, bir hayli meşhur parlâmentolar orada toplandı, dahil mücadelelerde, dinî teceddüd hareketlerinde mühim vakalara şahid oldu.

Üniversite olarak dünyanın en eskilerinden biridir. Herhalde Paris üniversitesinin tesirile teessüs eden ilk merkezdir. Gene bir İngiliz bana Oxford'un Paris üniversitesinden eski zamanlarda bile çok mühim olduğunu söyledi. Sebepini sordum. «Çünkü Paris üniversitesine kral ve şehir karıştırdı, bizimki kendi başına tekemmül etmiş, hürriyetini muhafaza etmiş bir fikir merkeziydi» dedi. Herhalde Oxford istiklâli ile çok iftihar eder.

Orada en çok meşhur olan kollejer (kollej üniversite ve fakülte yerine kullanılıyor) arasında Balliol (3) son senelerde, başında bulunan adamın şahsiyet ve kabiliyetinden dolayı kendinden çok bahsettirmiştir.

Oxford'dan bana en çok şikâyet eden İngiliz kadınlar oldu, hattâ oradaki kadın kollejerlerinden çıkarlar da dahil olmak şartile. Fikir hürriyetinin bir kalesi olduğu iddia edilen bu yer müsavati ve bilhassa fikir sahasında kadın ile erkek arasındaki hiç kabul etmek istememiştir. Fakat talihin bir civesi olarak otuz sene evvel Oxford'da misafir olduğum ev, sahipleri ve misafirleri süfrafet hareketinin en azılı mürevvîçlerindendi. Orada bir öğle yemeğinde verdiğim konferansta tanıdığım kadınların sorduğu sualleri,

mütalâalarını hiç unutmamam. Oxford'da girdiğim güne aid çok garip bir hatıra muhafaza ediyorum. Madam Russell (4) beni tek atlı iki tekerlekli arabasile gelmiş istasyondan almıştı. Eve gitmeden profesör Margolyot'un evine gittik. Orada kadın cemiyetinin idare heyeti içtima edecekti ve madam Russell orada azaydı. Beni profesörün odasına bıraktı. Oxford'un arapçada en meşhur mütehassısı olan bu yaşlıca müsteşrik benimle anlıyamadığım bir lisan konuşmağa başladı.

«Lütfen İngilizce söyleyin, anlamıyorum» dedim.

Gitti. Elinde bir paket Türkçe (Sabah) gazetesile geldi.

«Söylemek istediğim lisan bu idi» dedi.

Meğer profesör Türkçeyi yalnız okuyarak öğrenmiş ve hiç işitmemişmiş.

Oxford'un içindeki vahdet ve başkalklıklarını; bazı İngiliz üniversite muhitlerinin Oxford'la müşterek ve ayrı taraflarını; İngiliz mektep sisteminin hiç birbirine benzemiyen resmî ve hususî cihetlerini gördükten, ve bu müşahedeleri hemen her sınıf ve itikadda İngilizce uzun uzadıya münakaşadan sonra vardığım netice şunlardır:

1 — İngiliz mektep sistemindeki vahdetsizlik bir bakımdan tahsil müesseselerinin sınıf farkları bilhassa mazide aristokrasinin mevki, kudret ve İngiliz hayatında oynadığı rolden doğmuştur. Bu tahsil merkezlerinden bahsederken teessüs kelimesini kullanmak belki doğru değildir. Çünkü aşağıdan yukarıya doğru hepsi zamanla şu ve yahud bu ihtiyac ve temayülûl gözeterek tekemmül etmiştir denilebilir.

2 — İmtiyazlı sınıfların vaktile kendine mal ettiği Oxford ve emsali meşhur mekteplerin, talebenin bilhassa gentleman (5) tarafında israrına karşı zaman zaman ve yer yer yapılan itiraz İngilterede içtimai tesviyenin başlamış ve yürümekte olduğunu gösterir.

3 — Tahsildeki vahdetsizliğe rağmen İngiliz -millet olarak- en çok milli hususiyetlerinde birlik ve insicam gösterir. Bu, İngilizin -bilerek yahud bilmiyerek- tavrı ve hareket, içtimai münasebet, ahlâk ölçüsü bakımından milleti birleştiren esaslı bağları ve bu bağların idamesini keşfettiğini isbat eder.

4 — Bu sistemin yahud sistemsizliğinin iyi ve kötü taraflarını mukayese etmeği İngilizle bırakmalı, çünkü tamamen onlara mahsus bir şeydir. Fakat dışardan tedkik edenin gördüğü manzara İngilizin çok mürekkep bir millet olmasıdır. İngilizle göre medeniyet terkiptir. İngilizle göre bir milletin heyeti umumiyesinin içindeki vahdet, yalnız muhtelif kuvvet, istidat ve düşünceler arasında insicam teminile kabilidir. Tenevvü içinde vahdet temin eden, müşterek çalışmak ve yaşamak yolunu gösteren sistem İngilizle göre en uygun ve en yüksek bir sistemdir. Çünkü o medeniyeti terkipte buluyor; birörneklik, ergeç bir milleti iptidallığe götürceğine, ve iptidai ve basitlerin mürekkeplere mağlûp olacağına inanıyor. İngiliz bu noktâ nazarının isabetini isbat için saatlerce konuşur ve misallerini ekseri tabiatı alır, basit ile mürekkep hayvanların hayat sahasındaki mevkilerini, yaşamak kabiliyetlerini uzun uzadıya anlatır. Bana geliyor ki İngilizin (totaliter) rejimlere karşı -bunlar ister sağa, ister sola doğru olsun- âdeta mistik haline gelen isyanının felsefesi sırf o rejimlerin insaniyetli basite doğru götürmesinden, birörneklik tevlid etmesinden ileri geliyor.

(1) Hocalar.

(2) Buradaki mânası: Bir İngiliz üniversitesinde bir tedkik yahud yüksek şubede ihtisas için vakfedilen bir tahsîsata alan. Bu ünvan ve tahsîsatin kendine mahsus bazı imtiyazları vardır.

(3) Lindsay.

(4) B. Russell'in birinci karısı.

(5) Bu kelimeyi biz «efendiden adam» in ifade ettiği zihniyete anıyabiliriz.

"KIZILAY,, Haftası münasibetile Bereketsiz Bahar

Yazan: **MEBRURE SAMİ**

938 Nobel edebiyat mükâfatını kazanmış olan Pearl Buck'un bir hikâyesinden mülhemdir.

Bu, su baskınlarında, nehir taşmalarında felâket uğruyan köylüye, kurtarıcı yardımını uzatan hayırlı, şafkatli «Kızıl» imiz doğmadan evvelki günlere aid bir hikâyedir.

Bundan sonra da, «Kızıl»ın, felâket karanlığına yuvarlanmışlara kuvvet ve ümit veren nurunu ulaştırmağa olduğu günlele bir hikâyeye gelecektir.

..

Şubat sonlarında, sıcakca bir gün. İkinci vakti:

Çiççi «Kara Ali» tek odalı kerpiç evinin eşğine çömelmiş, âdeta sıska vücudunda, tâ iliklerinde baharın yaklaşımını duyuyordu. Toprağın bağrına can veren, ağaçların hayat özünü harekete getiren mevsimi nasıl oluyor da hemen tanıyabiliyordu? Bunu o da söyleyemezdi. Geçmiş yıllarda, hiç zorluğu yoktu; parmağını uzatmış gibi, evinin etrafındaki söğütlerin tomurcuklarını — Nah! der gösterirdi.

Amma artık bu söğütlerin yerinde yellere esiyordu. Şu kış yok mu, şu kara kış... Açlık ortalığı kasıp kavurur, «cümle âlemi» kırır geçirirken o da ne yapsın, canım ağaçları kesmiş ve birer birer götürüp satmıştı.

Vaktile şurada üç şeftali, altı tane de kayısı açığı vardı... Rahmetli babası çekirdekten dikip yetiştirmişti onları... Tomurcuklarının pembe pembe sivrileşmesi ile baharı ne güzel haber vermesini bilirdi. Tam da büyümüş, her yaz üstleri pıtrak gibi dolmağa başlamıştı... Ne de sulu şeftaliler, âlâ mis kokulu kayısılar verirdi...

«Kara Ali» - ki artık, bir zamanlar aslan gibi, yağız bir adamken adının başına katılmış bu «kara»yı, «kuru»ya çevirmek galiba çok daha yakışık alacaktı! - çocukça, ağzının sulandığını duydu, yutkundü.

Ya, böyle idi işte; bıçak kemiğe dayanınca o bereketli ağaçlara da kıymak lazım gelmişti. Geçmiş yıllarda, göğsü kabara kabara, en çok, şu ileri-deki tarlalarına bakardı: Buğday, arpa, yulaf yetiştiren o bereketli toprağın.

İçini çekti... Artık tarlası dilsizleşmişti; buğday sürmemiş, yeşermemişti. Ekileberisi ne çok olmuştu amma, her tarafı sular basmış, seller götürmüştü. Artık toprağın yüzü, çizgi çizgi çatlaklarla dolu, pek kurumamış bir balçık tabakası halinde idi.

Ah eskiden olsa, böyle bir günde, «Kara Ali» neler yapmazdı; öküzü, sapanı kalmış olsaydı, gider, bu bağrı çatlamış toprağı sürer, işlerdi.

Elinde avucunda, ona verecek saçacak, tek bir tohum tanesi bile kalmamış olduğu halde, toprağı kazıp, alt üst etmek isteğe içi titiriyor; bu uza-yıp giden çamur batağına eski tarla yüzünü vermemek azabı ve acısıyla de canı yanıyor, yüreği sızhyordu. Ne yapabiliirdi ki? Artık öküzü de yoktu, o da gitmişti elden.

Vaktile, biri çıkp da, her yıl bereketli toprağı süren, harman yapıırken döğeni çeken, gözünün bebeği hayvanını insanlık hali bu ya!- zora gelince ziflenebileceğini söylemiş olsaydı, adamı deli, ya da aptal yerine kordu. Amma ne çare, bıçak kemiğe dayanmıştı! «Kara Ali», kadını, anası, babası, dört de çocuğu, hepsi beraber, oturup öküzü yemişlerdi.

Kışta kıyamette, tohumluk diye sakladıkları son tanelere kadar zahireleri tükenince, kesilen ağaçlarla, su baskınında kurtarabildikleri birkaç parça şey de satın alınca, yapılacak ne kalmıştı?

Başka çare var mıydı? Şu başlarını soktukları tamtakir kerpiç evle sirtlarındaki eski püskülerden gayri birşey kalmamıştı. Karın doyurmak için sirttakini de feda edip soyunmaktan bir faya gelmezdi adama! Hem zaten, hayvanın da aklıktan gözü dönmüştü. Su, çayırılara kadar yürüdüğünden, zavallının etini kemiğini pişirmek için yakacak ot, çalı bulması bile ne zor olmuştu... Açlıktan halsizleşen bacalarını sürmüş, sü-

rümüş, tâ ötelere kadar gitmişti.. Ne gündü o!

Anasile babasının buruşuk ihtiyar yüzlerine ölümün nasıl çıktığını görmüş, küçük kızı can çekişirken iki eli böğründe baka kalmış, öteki evlâdlarının ulumalarını, ağlamalarını işitmiş ve öylesine kendini kaybetmiş, deliye dönmüştü ki, ondan sonra pek akli başında olmadan birşeyler yapmıştı.

Kımlıdanacak hali kalmamışken, bir gayrete gelmiş ve -tevekkeli mi büyük lâf söyleme derler!- «Dünyada yapamam» diye yeminleri bastığı son bir işi görmekten başka çare kalmadığını anıyarak, eline mutfak bıçağını aldığı gibi, dışarı uğramış ve öküzünü kesmişti. Biliyordu, bunun başka çıkar yolu yoktu amma, gene de inim inim inliyordu: Sanki kardeşini öldürüyor kesiyormuş gibisine geliyordu. Artık kurban verilecek başka birşeyleri de yoktu. Bu sonucusu idi işte.

Böyle olduğu halde, gene de yetmedi. Tekrar karınları acıktı. Köylülerin çoğu göçtüler, ya da nehir boyunca inip şehirlerde avuç açıp dilenmeğe gittiler. Amma çiççi «Kara Ali» ömründe hiç dilenmemişti. Hem nasıl olsa hepsi de ölecek değiller miydi. Bari kendi topraklarında sönüp gitmek, o topraklara gömülmek de birşeydi. Komşusu ne kadar zorlamış, «ille beraber gidelim!» diye ne kadar ayak dirmişti; kendi babası öldüğü, taşıyacak bir ihtiyarı olmadığı için, «Kara Ali»ye: — Ananı sen sırtlarsın, babanı da ben ahırım arkama, haydi yürü... Buralardan hayır yok artık! demişti.

İyi ki, «Kara Ali» razı olmamıştı... İki gün geçmeden anası ölmüştü... Ya bu iş, yolda giderken başlarına gelmiş olsaydı, ne yapacaktı? Âlemi geciktirmemek, başkalarının da ölümüne yol açmamak için, çaresiz, zavallıyı bir kenara bırakıvereceklerdi. Komşusunun lâfına uymadığına ne iyi etmişti. Hiç olmazsa böylelikle, anasını doğduğu büyüdüğü toprağı koyuna rahatça uzatıp gömebilmişti; sadece kendisi de o kadar dermandan düşmüştü ki, yılların elinde yıpranmış, aklıyla da büsbütün sıklalaşmış küçük kalmış zavallı ölünün süğünce kadar bir çukuru anca üç günde kazabilmişti. Bir kefen bulup sarmak şöyle dursun, sırtındaki eski püskü şeyler için, üstelik bir de, karısı olacağı kavgaya tutuşmuşlardı.

Ne katı yürekli şeydi şu karısı; ona kalmış olsaydı, ölünün sırtından çıkacakları çocuklara vermek için, zavallı ihtiyar nineyi acımadan çırılçıplak gömdürecekti. Evlâd değil mi, «Kara Ali» taktı yettiği kadar «tepmiş» ve zavallı ölüsünün sırtında pamuklu hırkasıle yamalı yırık, paçavraya dönmüş şalvarını bırakmıştı... Sonra da soğuk toprağı, dokuz ay karnında yattığı, kanile, sütle beslediği ana etine değişini, onu yer yer örtüşünü, kapayışını görünce... Aman yarabbi, bir erkek için ne acı, ne kötü şeydi bu! Amma çaresi yoktu ki, başa gelen çekilecekti.

Hem bu kadarla da kalmamış, gücü yettiği, elinden geldiği kadar özenecek üç çukur, üç mezar daha kazmış, babasını, küçük kuzucuğu Fatmasını, bir de doğahşeri çelimsizlikten kurtulamayan oğlu Kamberi gömmüştü.

İşte Ceyhanım kimi yıl bereket, kimi yıl da böyle felâket getiren suyu, koca kış çekilen ktlık ve açlık günleri bu kadar cana, «canın yongası» bu kadar da mala kıymıştı. Nerdeyse hepsi de sapır sapır dökülüp gideceklerdi amma, bereket versin sellerin yaptığı büyük büyük çamurla kum karışık su birikintilerinde tekeler buluyorlardı. Bir türlü geçmek bilmiyen bir ishale tutuldukları halde, bunları çiy çiy yiyorlardı. Şu son günlerde karısı azıcık gayrete gelip bacalarını zoruna sürükleyerek bir dolaşmış, hindiba toplamıştı. Yakacakları olmadığı için, ne yapsınlar pişirmekten vaz geçmişlerdi. Pek fena da olmamış-

tı, tekelerin iç bulandıran etinden sonra bu otların acılığı burukluğu hoşlarına gitmişti.

Ya, böyleydi işte: Bahar geliyordu.

«Kara Ali» topraklarını boydan boya iözden yeçirirken külçe gibi köktü oturdu. Ah şu öküzü ile ocakta yakıp kül ettikleri sapanını geri alabilseydi, şimdi kalkar çift sürerdi. Durmadan dinlenmeden, hep aklına bu geliyor ve kendini, dağaya kapılmış bir yaprak gibi dermansız buluyordu.

Öküzü, tahta olarak nesi var nesi yoksa, hepsi de gitmişti elden. Ne kalmıştı ki? Bazen koca kış, acı acı düşündükçe, sellerin başka evleri sürükleyip götürürken kendilerininkini sağlam bırakmış olmasına şükrederdi. Fakat şu anda «canımız sağ ya!» lâfının ne boş, ne yavan şey oluşu birdenbire içine işledi.

Kendisi, karısı, iki de büyücek oğlu sağ kalmışlardı. Ne çıkmıştı bundan? Neye yarıyorlardı?

Yanan gözlerine yavaş yavaş yaş dolduğunu duydu. Anasını gömerken, üstündeki eski püskü şeylerin pek iyice örtemediği, yırık ve deliklerin altında gözükten etlerine yığın yığın toprak atarken bile bu kadar ağlamamıştı.

O zaman hiç olmazsa: «Ananı çırılçıplak gömmüyorum ya!» diye bir iç rahatlığı vardı. Şimdi... Şimdi neye baksın, neye sevsin, neye tutunsun!

Kendi kendine şöyle mırıldandı:

— Ekecek tek bir tane tohumum yok. Toprak işte. Tohumum olsaydı, sapanım öküzüm yokmuş umurumda mı, onu tırnaklarımla deşer, kazar, ekerdim; gene de sürer, filiz verirdi. Bereketli toprağı bilmez miyim ben. Amma ona ne vereyim, nemi ekeyim. Bomboş, toprağı bomboş; bahar istediği kadar geleursun... Açlık, ölüm gene de yakamıza yapışacak...

Böyle mırıldandı ve sonsuz bir acı ile bu kısır kalan, bereketsiz, hayırsız bahara baktı durdu.

(İkinci hikâyeye yarın)

Subayların terfi kanunu

Sekizinci maddenin tadili hakkındaki lâihanın encümenlerde müzakeresi bitti

Ankara, 5 (Akşam) — Ordu subayları heyetine mahsus 863 sayılı terfi kanununun sekizinci maddesinin tadiline dair olan kanun lâihasının encümenlerce müzakeresi bitmiştir. Lâihanın encümenlerden geçtikten sonra aldığı son şekil aynen şöyledir:

Madde 1 — 863 sayılı kanununun 8 nci maddesi aşağıda gösterildiği üzere tadil edilmiştir:

Subaylarla askerî memurların askerî mahkemelerce askerî ceza kanununa tevfikan mahkûm edildikleri şahsî hürriyeti tahdit eden ceza müddetleri kideimlerinden kesilir.

Mezuniyetlerini kabule sayan mazerete müstenit olmaksızın geçirdikleri bilmuhakeme sabit olanların izinsiz geçirdikleri müddetler kideimlerinden kesilir. Ecnabi memleketlere tahsil için hükümetçe gönderilmiş veya kendi hesabına gitmiş olanlardan, yolsuzluklarından dolayı hükümetçe geriye çağırılanların veya avdetlerinde muvafık sicil alamayanların tahsil için geçirdikleri müddetler, kideimlerinden kesilir. Bunlardan hükümetçe gönderilmiş olanların askerîlik müddetlerinden tahsil müddetleri çıkarılır.

Babaeski - Edirne asfalt yolu

Edirne 6 (A.A.) — 1,700,000 liraya ihale edilmiş olan Babaeski - Edirne asfalt yolunu yapacak olan müteahhidler bugün Edirneye gelmiştir. Yakında çalışmalarına başlayacaklardır.

Yedek subay ve askerî memurlar kanunu

3, 9, 17 inci maddelerin tadili hakkındaki lâihâ Meclis ruznamesine alındı

Ankara 5 (Akşam) — Yedek subay ve askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3, 9 ve 17 nci maddelerinin tadiline dair olan kanun lâihâsı Millî Müdafaa encümenince tasvib edilerek ruznameye alınmıştır. Bütün yedek subay ve askerî memurları alâkadar eden bu projeyi aynen bildiriyorum:

1 — 1076 sayılı kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Her sene yapılan son yoklama neticesinde

sağlam veya sakat asker edilemlerden tam devreli lise ve muadilleri ile yüksek derecedeki meslek mektepleri, yüksek deniz ticareti mektebi ve muadil mekteplerden ve üniversitelerden mezun olanlar 8 inci maddede şartları haiz oldukları halde yedek subay yetiştirilmek üzere tahsilleri nevine ve kabiliyetlerine göre Millî Müdafaa Vekâletince takdir edilecek ihtiyaca göre muhtelif sınıflara ve bunlar okullarda askerlik dersleri görmediklerine göre aşağıdaki cedvelde yazılı müddetlerle talim ve tahsile tâbi tutulurlar. Bu sedvelde gösterilen hizmet müddetleri mezun oldukları okullardan aldıkları diplomalara göredir.

Mektep, sefaîn Kitada se- ve müesse- fainde ta- sede talim lim müddeti	Mektep, sefaîn			Yekûn Ay
	müddeti	müddeti	müddeti	
888 okul diplomaları				
Bütün tahsilini yabancı illerde yaparak oralarda askerlik dersi görmiyen yüksek okul mezunları	6	6	6	18
Bütün tahsilini yabancı illerde yaparak oralarda askerlik dersi gören yüksek okul mezunları	3	6	6	15
Türkiyede orta okul veya muadil diplomasını aldıktan sonra tahsillerini yabancı illerde, askerlik dersi görerek, tamamlayan yüksek okul mezunları	2	6	6	14
Türkiyede lise veya muadil diplomasını aldıktan sonra tahsillerini yabancı illerde askerlik dersi görerek tamamlayan yüksek okul mezunları	1	6	6	13
Yabancı lise ve orta okullarla muadil okul mezunlarından, askerlik dersi görerek, Türkiye gelenler, buldukları yerdeki liselerden birinin kampına iştirak ettirilip ve imtihan sonundaki muvaffakiyet derecesine göre kendilerine askerî ehliyet veya askerîlik hazırlık derecesini gösterir bir vesika verilir.	4	6	6	16
Yedek subay yetişecek kadar tahsil olup da yalnız orta okul veya muadillerinden diploması bulunanlar	2	6	6	14
Lise ve muadil okullardan diploma almış olanlar veyahut lise mezunlarıyla yüksek okul ve üniversite müdâvimlerinden (C) brevesi alanlar	0	6	6	12

Bunlardan cedvel mücebince kıta hizmetini yapan ve ikmal eden veya yüksek askerlik dersi ve kampı gördüğü diplomasından anlaşılın tabib, veterinerlerle kâmilin, kimyager, eczacı ve diş tabiblerinin en liyakatlılarından ihtiyaca göre Millî Müdafaa Vekâletince lüzum görülecek miktarı tercahen kendi tatbikat mekteplerine ve lüzumunda sibil müesseselere ve makine mühendislerle snai kimyagerlerden lüzumlu miktarı askerî fabrikalara ve diş tabibi, eczacı ve kimyagerlerle mühendislerden ihtiyacı fazla ile diğerleri terfik edildikleri sınıfların yedek subay mektebine sevk ve buralarda altı aylık bir hizmet ve tahsile tâbi tutulurlar.

Bu müddet zarfında bunlar hakkında idare, ilbas ve maaş hususunda harp okul talebisi, yüksek deniz ticareti mektebinden çıkanlara dahi deniz talebesi gibi muamele yapılır.

İşbu altı aylık müddet nihayetinde iktidar ve liyakatlıları anlaşılınlar askerîlik kanununun 34 üncü maddesindeki şartları haiz olsalar dahi sınıflarının muvazaflik hizmetlerine aid müddetleri askerîlik kanununun 5 inci maddesine göre tamamlamak üzere çavuş rütbesine sınıfları kıta ve müesseselerine gönderilirler. Bunların kıtada ve mektepte geçen müddetleri askerlik hizmetinden mahsup edilir, fakat ellerindeki diploma müddetleri nazarı dikkate alınmaz.

İktidar ve liyakatleri tasdik kılınanlar, yedek astegmen nasbedilirler ve sınıfları takım komutanlığına (kıtası bulunmayanlar sınıf ve mesleklerine aid işlerde) hava yedek subayları hava mektebinde altı ay daha hizmet görürler. Bu müddeti muvaffakiyetle bitirenler muvazaf astegmenler hakkındaki şerait dairesinde teğmen nasbolunurlar. Muvaffakiyet gösteremiyenler üç ay daha istihdam olunarak yetiştirilirler ve liyakat gösterenler teğmenlikle, gösteremiyenler astegmenlikle terhis olunurlar.

Bunlardan muvazafa nakletmek istiyenlerden talimatnamesinde yazılı şartları haiz ve diğer vekâletlerde kanunen mecbur ve müteahhid olduğu hizmeti ifa ve ikmal etmiş bulunanların ihtiyacı halinde muvazaf sınıfa nakilleri icra ve harp okulunda tahsilleri ikmal ettirilip.

Yalnız yedek subay olarak hizmete devam etmek isteyenlerin Millî Müdafaa Vekâletince lüzum görülürse 14 üncü maddenin 2 nci fıkrasında yazıldığı veçhile iki devre müddeti kadar hizmetlerinin devamına müsaade edilir. Bu fazla müddetler hizada devreli talimiyelerdeki müddetlere sayılır.

Yedek subayağa bidayeten ayrılanlar askerîlik kanununun 34 üncü maddesindeki kısa hizmeti icab ettiren şartları haiz olsalar dahi işbu kanun ahkâmına tâbi tutulurlar.

Askerî lise mezunlarından yabancı memleketlerde askerî yüksek mühendis yetiştirilmek üzere seçilenler iki ay müddetle hazırlık kıtasında hizmet ettikten ve sınıflarile alâkadar askerî fabrikalar veya sair müesseselerde altı ay çalıştıktan sonra liyakat ve kifayeti tasdik edilenler tahsil görecekları yabancı memleketlere askerî

(Devamı 9 uncu sahifede)

SİNEMA

Dünyanın en mesud adamı

Fred Mc Murray diyor ki:

"Hiç bir sıkıntım yok. İşlerim yolunda gidiyor. Sıhhatim mükemmeldir. Âşık değilim. Üstelik bana (büyük sanatkar) da diyorlar,,

Fred Mc Murray'nin iki resmi

Hollywoodun jön prömiyelerinden Fred Mc. Murray kendisinin dünyanın en mesud adamı olduğunu ilân etmiştir. Artist bir gazeteciye demiştir ki:

— Evet, dünyanın en mesud adamı benim; çünkü hiçbir sıkıntım yoktur. İşlerim yolunda gidiyor, sıhhatim mükemmeldir, âşık değilim, ihtiyacımdan çok fazla para kazanıyorum... Başka daha ne isteyebilirim?..

Fred bunların hepsini talihinin parlak olmasına atfediyor. Sinema yıldızlarından çoğu iktidarlarından, sanat kudretlerinden bahsettikleri halde o, talihin kendisini yıldız mevkii çıkardığını söylüyor.

Fred Mc. Murray diyor ki:

— Sinema artisti olmak aklım-

dan bile geçmiyordu. Küçük maaşlı bir memurdum. Fakat şen ve neşeli idim. En müşkül vaziyetlerde bile sıkılacak yerde eğlenceli bir tarafı bulmağa çalışırdım. Bir gün yolum Hollywooda düştü. Bir lokantada neşeli neşeli yemeğimi yiyordum. Yanımdaki masada tanımadığım bir adam vardı. Yemeğini bitirdikten sonra giderken bana yaklaştı, bir kart uzattı. Yarın bu kartla Paramount stüdyosuna gelir misiniz? Sinema artisti olmak isterseniz küçük bir tecrübe yaparız dedi.

Kartı aldım, cebime koydum. İlk defa olarak ciddi ciddi düşünmeğe başladım. «Gideyim mi, gitmiyeyim mi?..» İptida: «Gidip de ne yapacağım, dedim. İşimden memnunum. Çok kazanmıyorum amma gönlüm

zengin.. Hem henüz gençim, istikbal benimdir. Terfi eder, müessesenin müdürü bile olabilirim.»

Sonra fikrimi değiştirdim: «Gidip görüşeyim. Bir şey kaybedecek değilim a... İşime gelmezse çıkar giderim.» dedim ve ertesi günü stüdyoya gittim.

Küçük bir makyajdan sonra bana birkaç parça film çevirttiler. Oturdum, kalktım, güldüm, şarkı söyledim... Filme baktılar «mükemmel, dediler. Sen iyi bir artist olacaksın.»

Önüne bir mukavele uzattılar. Mukaveleye baktım, o zamanki kazancımın tamam on mislini teklif ediyorlar... Bu vaziyette tereddüt edilirdi mi? Attım imzayı, aldım artist!...

Evet hemen artist oldum. Çünkü bana bir filmde mühim bir rol verdiler... Halk bu filmi çok beğendi, benim için: «Müthiş bir sanatkar!» dedi. Bu suretle yıldızlar sırasına geçtim, çok para kazanmağa başladım

Size bir itirafta bulunacağım: Herkes benim için «yaman sanatkar!» diyor. Halbuki kendimin büyük bir sanatkar olduğuma kani değilim. Bütün iş rejisörde.. «Bana şöyle yap» diyor yapıyorum. «Otur» diyor oturuyorum, «kalk» diyor kalkıyorum. Yemek nasıl yenileceğini, kadının nasıl öpüleceğini, hasılı her şeyi o tarif eder, ben de onu taklit ederim. Bunun neresi büyük artistlik!..

Başka sanatkarlar için bir şey söylemem, fakat rejisör olmasa ben sıfırım!..

Maamafih ne olursa olsun işlerim yolunda gidiyor. Kazancımın ancak onda birini sarfediyorum. Üç sene içinde mühim para biriktirdim. Bu gün halk: «Sen sanatkar değilsin, beş para etmezsin!» diyecek olsa hiç kızmam: «Pekâlâ öyle olsun!» der, bir kenara çekilerek biriktirdiğim paraların iradile geçinirim. Belki buna biraz memnun da olurum. Çünkü «sanatkar» olmak beni birçok zevklerden mahrum ediyor. Stüdyo-dan bir türlü ayrılamıyorum.

Başlıca zevkim av ve balık avıdır. Ormanda av arkasında koşmağa bayılırım. Balık avına da pek meraklıyım. Sanatkarlıktan istifa ettikten sonra bol bol avla meşgul olacağım. Âşık olmadığımı söyledim. Bence her gün bir kadına âşık olmak kadar can sıkıcı şey yoktur. Düşünün

Fred Mc Murray ve çok sevdiği ökeği

Pariste yeni bir eğlence: Gece at yarışları

Bu seneki yarışlar çok parlak oldu, binlerce halk bulundu

Gece at yarışlarında saha ve ateş oyunları, aşağıda solda tuvaletlerini teşhir eden mankenler, sağda Fransız Başvekil muavini B. Chautemps ile refikası

Paris, dünyanın eğlence yerleri en bol şehridir. Buna rağmen fazla seyyah celbedebilmek için daima yeni yeni eğlenceler bulmağa çalışılır. Son seneler zarfında bu tarzda yapılan bir teşebbüs çok iyi netice vermiş, Parise birçok seyyah gelmesini temin etmiştir. Bu teşebbüs geceleyin at yarışları yapılmasıdır.

Avrupada halk at yarışlarına çok rağbet eder. Yeni tuvaletler burada teşhir edilir, yeni modalar at yarışlarından çıkar. Bunun için birçok meraklılar sırf bu tuvaletleri görmek üzere yarışlara giderler. İşte bu umumî alâka göz önüne alınarak gece yarışları tertip edilmesi kararlaştırılmıştır.

Gece at yarışları Long Champ koşu sahasında yapılmaktadır. Bu münasebetle saha baştan başa gündüz gibi aydınlatılır, saat sekiz buçuktan itibaren halk gelmeğe başlar. Tabii herkes suare elbisesile... Alelade yarışlarda mankenler gündüz tuvaletlerini gezdirdikleri halde gece yarışlarında ağır suare elbiselerini teşhir ederler.

Akşam yemeği yarış yerindeki büyük lokantada yenir. Bu sırada ateş oyunları yapılır, muzikalar çalar, nihayet sıra at yarışlarına gelir.

Bu seneki gece yarışları çok parlak olmuştur. Yarışta, Reiscümhur Pariste bulunmadığı için, refikası madam Lebrun, Annam kralı ve refikası, Fas Sultanı, sefirler ve Parisin bütün tanınmış simaları bulunmuştur.

Gece at yarışlarına verilen ehemmiyeti anlatmak için şunu anlat-

bir kere: Kadının arkasından koşacaksınız, ah of edeceksiniz, yalvaracaksınız. Nihayet kadın size mukabele edecek, emelinize kavuşacaksınız. Fakat çok zaman geçmeden kavgâ, gürültü, ayrılma... Yeniden âşık olmak, yeniden ah of etmek, yeniden birleşmek ve ayrılmak... İşte hiç hoşuma gitmiyen bir şey budur.

Ben histen ziyade fikirle sevmek taraftarıyım. Görüşmeli, anlaşmalı, ondan sonra sevmeli. İptida sevmek, sonra da anlaşmamamak en berbat şeydir.

mak kâfidir: Meşhur sinema yıldızı Marlene Dietrich Nevyorktan hareket edeceği sırada vergi dairesile arasında ihtilâf çıkmış, bunun üzerine hareketini tehir etmesi ve birkaç gün sonra hareket edecek vapurla yola çıkması bildirilmişti. Marlene, Pariste yapılacak gece at yarışlarını kaçırmamak için bu teklifi kabul etmemiş, 70 bin dolar kıymetinde elmaslarını rehin bırakarak Nevyorktan ayrılmıştır. Filhakika Marlene gece at yarışlarında çok zarif bir tuvaletle bulunmuş ve herkesin nazarı dikkatini çekmiştir.

Gece at yarışları Paris mevsiminin sonunu haber verir. Bu yarışlardan sonra herkes plajlara, su şehirlerine, satolara çekilir. Birçok tiyatrolar kapanır. Üç ay eğlencelerin merkez sikteti başka yerlere intikal eder. Ancak teşrinievvelde sonra Paris yeniden eski çehresini almağa başlar. Bu seneki yarıştan sonra da Paris boşalmağa başlamıştır.

Trakyada yabancı zeytinler aşılanıyor

Edirne 6 (A.A.) — 15 gündenberi Gelibolu ve Çanakkale bölgesinde yabancı zeytinlerini ve ahlat koruluklarını aşılayan Trakya Tarımbaşı grubu muallimlerle birlikte Edirneye dönerek burada umumî aşî ameliyesine yeniden başlamışlardır.

Bir tayin

İstanbul Belediyesi İmar bürosu kütüphane memurluğuna B. Cihad Kentmen tayin edilmiştir.

Müddeiummiliğin ikinci bir tavrini

İstanbul Cümhuriyet müddeiummiliğinden: Gazetenizin 4/7/939 günlü 7435 sayılı nüshasında çıkan (Hayattan lâvhalar, Bir insan nasıl tevkiif edilir, Tevkiifhane nasıl bir yerdir?) başlıklı yazıdan dolayı gönderdiğimiz tavrizin 2 No. 11 bendinin yanlış yazıldığı görülmüştür. Bu bendin (Ceza ve Tevkiif evlerine umumiyetle ve bilâ istisna karyola ve buna mümasil eşyaların kabul edilmediği) şeklinde tavrini ve bu yazının da aynı sahife ve sütunda neşirini isterim.

AKŞAM SPOR

Monitör kursunda tedrisata başlandı

Spor öğreticisi yetiştirecek olan bu kurs altı ay sürecektir

Beden terbiyesi umum müdürlüğü tarafından spor öğreticisi yetiştirmek gayesiyle kurulan ve memleket spor ihtiyaçlarının en mühimlerinden birini karşılayacak olan (Beden terbiyesi eğitmen kursu) pazarı gününden itibaren Çengelköyünde Kuleli lisesinin yanında Cebbare yalısında açılmış ve dününden itibaren de tedrisata başlanmıştır.

Beden terbiyesi umum müdürlüğü hesabına açılan bu kurs altı ay sürecek ve altı ay nihayetinde kursu bitirenler arasında yapılacak imtihanlarda pek iyi derece ile muvaffak olanlar 100, iyi derece ile muvaffak olanlar 70 ve 80 lira arasında maaşla Beden terbiyesi umum müdürlüğünün tayin edeceği herhangi bir spor mntakasına monitör olarak gitmeğe mecbur tutulacaklardır.

Kursa girmek üzere 64 genç talip olmuştur. Bunlardan 55 i kabul imtihanlarına dahil olmuş ve içlerinden 33 kişi kursa kabul edilmişlerdir. Diğerlerinden bir kısmı tahsil dolayısıyla, bir kısmı talimatnamenin istediği bazı vesai ki ibraz edemediklerinden, beş talebe de imtihanlarda muvaffak olamadıklarından kursa alınmamışlardır.

Talebeler, Kuleli lisesine pek yakın olan Cebbare yalısında yatıp kalkmakta ve nazari derslerini burada okumaktadırlar. Amelî dersler için Kuleli lisesinin büyük spor salonundan istifade edilmektedir.

Talebelerin yemekleri Kuleli lisesinde hazırlanmaktadır. Kursun direktörlüğünü bizzat Kuleli lisesi müdürü kurbmay albay Bedri Erk yapmaktadır.

Kuleli lisesinin kıymetli spor öğretmeni yüzbaşı Hüsameddin Güreli de kursun yar direktörlüğü vazifesine tayin edilmiştir. Kurs sekreterliğine Faik getirilmiştir.

Altı ay sürecek olan kursta talebelere teşkilât ve idare, spor malzemesi ve bakımı, ilk yardım ve spor masajı, Beden terbiyesi kanunu, nizamname ve talimatnameler, fizyoloji, anatomi, arazi sporları, atletizm, jimnastik, futbol, güreş, boks, hendbol, yüzme, can kurtarma, sıhhat ve emniyet, sunî teneffüs dersleri gösterilecektir.

Derslerin muallimliklerine tayin edilen arkadaşlar şunlardır:

Beden terbiyesi kanunu, nizamname talimatname: Mektep müdürü B. Bedri,

Teşkilât ve idare, spor malzemesi bakımı: B. İhrami Pulater,

Yüzme, sıhhi teneffüs, sıhhat ve emniyet: B. İhrami Pulater,

Fizyoloji, anatomi: Doktor B. Zeki Ragıp,

İlk yardım ve spor masajı: B. Zeki Gökışık,

Arazi sporları: B. Nuri Gökışık

Hendbol: B. Hüsameddin Güreli,

Jimnastik: B. Zeki Gökışık, B. Faik Canga,

Atletizm: B. Nalli Moran,

Futbol: B. Kemal Halim Gürgen

Bu haftaki maçların programı

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

8/7/939 cumartesi günü yapılacak maçlar:

Taksim sahası:

Demirspor - Vefa saat 17,30 da hakem Adnan Akın. Yan hakemleri Şazi Tezcan ve Necdet Gezen.

9/7/939 pazar günü yapılacak maçlar:

Şeref stadı:

Süleymaniye, Şişli - Hilâl, Kurtuluş saat 15,30 da hakem Refik Osman Top. Yan hakemleri Fikret Kayral ve Bahaeddin Uluöz.

Demirspor - Beşiktaş saat 17,30 da hakem Tarık Özerengin. Yan hakemleri Şazi Tezcan ve Sami Açıköney.

Kurs işlerini tedvir eden Beden Terbiyesi müdürlüğü genel sekreteri albay Cemal

Güreş: B. Seyfi Cenap.
Boks: B. Eşref Şefik

Kursun açılma işleriyle meşgul olmak üzere hafta başında şehrimize gelmiş olan Beden terbiyesi umum müdürlük genel sekreteri albay Cemal kursun ilk tedrisatını yakından takip etmek için daha bir müddet şehrimizde kalacaktır.

Klüpler nizamnamelerinde tadilat yapıyorlar

Klüp nizamnamelerinin Cemiyetler kanununun hükümlerine göre tadil edilmesi için verilen mühlet bu ay sonunda hitam bulmaktadır. Bu cihetle Beden terbiyesi umum müdürlüğüne merbut bütün klüpler kongrelerini akdederek nizamnamelerinde lâzım gelen tadilatı yapmağa başlamışlardır.

Yüzme teşvik müsabakası

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi Su sporları ajanlığından:

1 — Su sporları federasyonu tarafından evvelce klüplere tamim edilen 939 yılı yüzme programı mucibince (Halkevi yüzme teşvik müsabakası) 9/7/939 tarihine müsadif pazar günü Şeref stadındaki yüzme havuzunda yapılacaktır.

2 — Müsabakalara tam saat 13 de başlanacaktır.

3 — Jüri heyeti: Ahmed Fetgeri, Aşeni, Rıza Sueri.

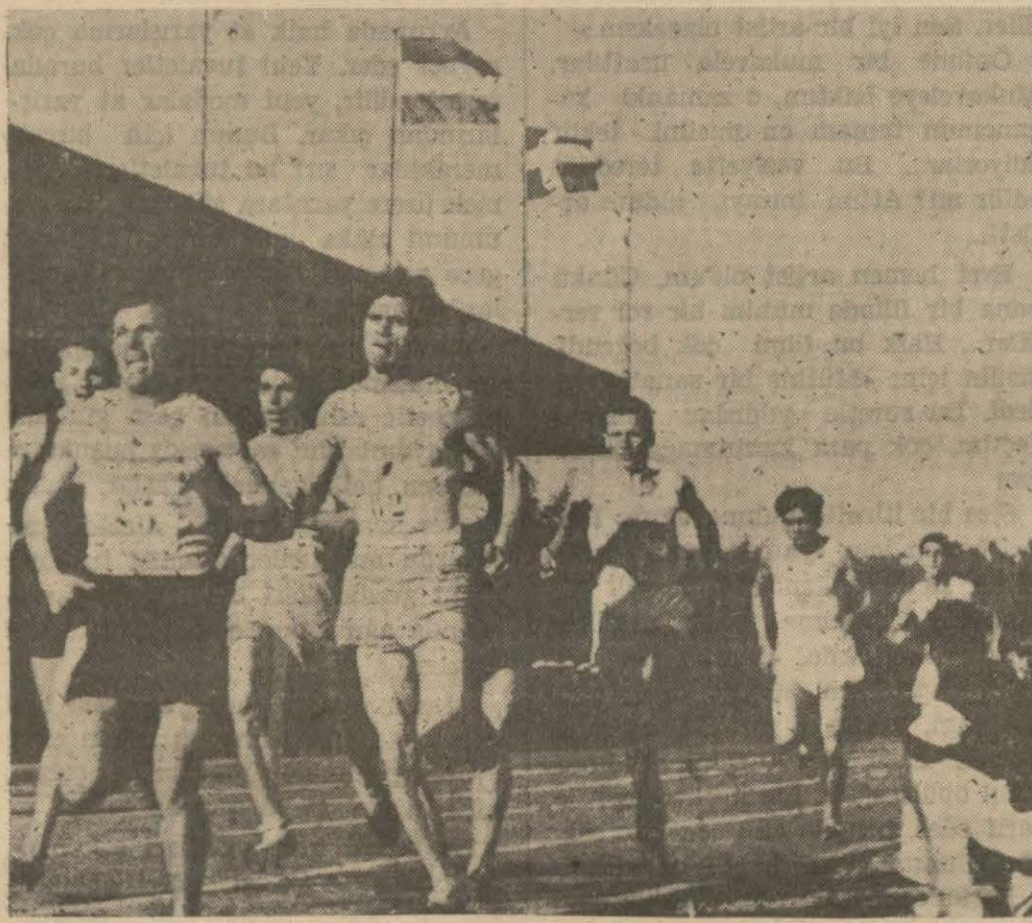
4 — Hakem heyeti: Sıtkı Eryar, Ali Rıza Sözeralp, Hüsameddin Güreli, Bekir Macur, Hikmet Üstündağ, Behzad Baydar, Celâl Gözen, Nuri Bosut.

Yukarıda isimleri yazılı hakemlerin mezkûr gün ve saatte müsabaka mahallinde bulunmaları ehemmiyetle rica olunur.

Dünya tenis şampiyonluğu

Amanör tenis sahasının en kıymetli elemanlarından iken organizatörlerin çok cazip ve dolgun paralı tekliflerine mukavemet edemiyerek profesyonelliği kabul eden Ronald Budge mevsimin ilk maçını Amerika da profesyonel tenis şampiyonu Vines ile yapmış ve müsabakayı kazanarak dünya profesyonel tenis şampiyonu ilân edilmiştir.

Beynelmillel Atletizm müsabakaları Rumen federasyonu müsabakalara beş atlele iştirak edeceğini bildirdi

Şehrimize gelecek olan meşhur Rumen mukavemetçisi Kristea Balkan müsabakalarında koşarken

16 temmuz pazar günü Fenerbahçe stadında, yapılacak olan beynelmillel atletizm müsabakalarına iştirak için şehrimize davet edilen Rumen atletleri dün bu müsabakaları tertip eden atletizm teknik komitesine gönderdikleri bir telgrafla bu karşılaşmaları esas itibarla kabul ettiklerini ve atletlerin hafta içinde İstanbulla müteveccihen yola çıkacaklarını bildirmişlerdir.

Telgrafa nazaran Rumen kafilisti beş atlet ve bir idareci olmak üzere, 6 kişilik bir kafilie ile şehrimize gelmektedir.

Gelen atletlerin içinde meşhur Balkan mukavemetçilerinden Dino Kristea da bulunmaktadır. Bu atlet şehrimizde 1500, 5000 ve 10,000 müsabakalarına iştirak edecektir.

Valter Ehbri disk, Constanten Vamanu cirit atacaktır.

200, 400 sürat koşularına yeni Rumen süratçisi Jordase, 400, 800 müsabakalarına ise Balkanların en teknik koçucusu olan Nemes girecektir.

Balkanların en sıvırlmış atletlerini bir araya toplayacak olan bu müsabakaların mevsimin en alâkalı ve heyecanlı karşılaşmaları olacağı şüphesizdir.

Mısırdan iştirak edecek atletlerin isimlerini dün bildirmiştik. Yunan federasyonundan bu davete henüz mir cevap gelmemiştir. Maamafih Balkan atletizminde piştarlık yapan Yunanlı ostlarımızın bu müsabakalara daha geniş ve esaslı bir kadro ile iştirak edecekleri alâkadarlar tarafından temin edilmektedir.

Samsun mektupları

Samsun Halkevinde hararetli bir çalışma var

Yakında inşasına başlanacak yeni Halkevi binasına yüz kırk yedi bin lira sarfedilecek

Samsun Halkevinde verilen bir konferans ve dinlemeye gelenler

Samsun (Akşam) — Halkevimiz esaslı bir çalışma kaynağı halindedir. Her yıl olduğu gibi bu yıl da çalışmalarına büyük bir istekle devam etmektedir.

Ayda en az on iki gezi yapan köycülük şubesi, yeni köy gezilerinin programını hazırlamaktadır. Bu gezilerde gidilen köyde köy halkı ile ziraî, iktisadî meseleler üzerinde müsahabeler yapılmakta, onların dertleriyle yakından alâkadar olunarak heyetle birlikte giden doktorlar tarafından hastalar muayene edilmekte ve parasız ilaçlar dağıtılmaktadır. Halkevilleri aralarında görmekten dolayı çok memnun olan birçok köy halkı Halkevine müracaatla Halkevilleri köylerine davet ediyorlar.

Halkevi neşriyat şubesi de verimli çalışmalarını artırmıştır. Bu cümleden olarak neşriyatın geniş bir şekilde yapılabilmesini temin maksadıyla şehrin altı yerine daha yeni hoparlör tesisatı yaptırmak üzere teşebbüslere geçilmiştir.

Müze ve sergi şubesi de kendine ait kısımda durmadan çalışmaktadır.

Halkevinin en iyi çalışan bir şubesi de gösterit koludur. Kıymetli elemanlarımızdan Vedat Ürfi Bengü'nün başında bulunduğu bu şube, bu sene 34 radyofonik temsil vermiş ve ayrıca Kâzım paşa sinemasında bir çok millî ve edebî piyesleri temsil etmişlerdir. Gösterit kolu bilhassa bu temsillerinde çok muvaffak olmakta, alâka ve takdirle karşılanmaktadır.

Bisiklet birincilikleri tehir edildi

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi bisiklet ajanlığından:

1 — 7 ve 9/7/939 günlerinde yapılacak ilân olunan Türkiye bisiklet birincilikleri sürat ve mukavemet yarışları tehir olunmuştur.

2 — Yarış günleri bilâhare ilân olunacaktır.

Hilâdan Hakkı Demirsporun maçlarında oynayacak

İstanbul birinci küme takımlarından Hilâlin merkez muhacim ve takımının en golcü elemanı Hakkı klübünden istifa ederek Ankaraya gitmiş ve Ankara şampiyonu Demirspora intisap etmiştir.

Haber aldığımızı göre şehrimizdeki müsabakalarda şütlerinin kuvveti ve fırsatçılığı ile iştirak eden Hakkı lisans muamelesi ikmal edildiğinden bu hafta Demirspor ile birlikte şehrimize gelerek müsabakalara iştirak edecektir.

Toplantıya çağırma

8/7/939 da Feneryılmaz klübünün fevkalâde kongresi olduğundan yazılı Azanin saat 20,30 da klüb binasına gelmeleri rica olunur.

RUZNAME:
1 — Cemiyetler kanununa göre nizamnamemizin tadili.

Halkevimizde sık sık, konferanslar tertip ediliyor, müzik, lisan ve daktilo dersleri veriliyor.

Halkevi bu sene bando kadrosunu da genişleterek daha mükemmel ve daha esaslı bir şekilde koymaya karar vermiştir. unun için Ankaradan bir bando muallimi getirilmiş ve bando için yeni takımlar da sipariş edilmiştir.

Atatürk evinin yanında istimlak edilen arsalar üzerinde cephesi Cumhuriyet meydanına nazır olarak 147,000 lira sarfile vücuda getirilecek ve inşasına pek yakında başlanacak olan yeni Halkevi binası, yurdun en büyük ve en güzel Halkevlerinden biri olacaktır.

Bu inşaat için vilâyet bütçesinden 50,000 ve belediyeden 30,000 lira verilmiştir. Bundan başka 939 vilâyet bütçesinden 25 bin ve belediye bütçesinden 10 bin lira daha verilecektir. Ayrıca merkezden de 40 bin lira temin edilmiştir.

Samsunun bir derdi

Kızılay haftası sona ermiştir. İlk gün Kızılay kurumu adına Atatürk anıtına merasimle bir çelenk konulmuştur.

Hafta içinde, bir heyet Kızılay kurumuna bir çok yeni azalar kaydetmiş, muhtelif hatipler şehrin muhtelif yerlerinde müsahabeler yaparak kurumun iyiliklerini halka anlatmışlardır. Son gün park gazinosunda Kızılay menfaatine bir gece eğlencisli yapılmıştır.

Memleketin felâket günlerinde yurddaşların yardımına koşan bu hayır kurumuna bu sene yapılan teberrü ve kaydedilen aza miktarı geçen yıla nazaran daha çok olmuştur.

Kızılay haftası iyi geçti

Türkiyenin sayılı şehirlerinden biri olan Sarpında maalesef ihtiyaca yetecek kadar umumî helâ yoktur. Bu yüzden şehrin birçok yerleri kirlenmekte ve hele sahilleri koku ve pislikten geçilemeyecek bir haldedir.

Karadenizin incisi ve birinci sınıf bir ticaret merkezi olması hasebille geleni gideni pek çok olan Samsunda topu topu üç umumî helâ vardır. Bu da hiç şüphesiz ki ihtiyaca gayri kâfidir. Belediye bir çok defalar şehrin münasip yerlerinde bunlardan yaptırmayı düşüncü ve fakat her nedense bu düşünceler kuvveden fiile çıkarılamamıştır.

Belediye şehrin ihtiyacı nisbetinde umumî helâları biran evvel yaptırmalı ve sokakları kirlenlere şiddetle hareket etmelidir.

İzmirde Hususî muhasebenin tahsilâtı

İzmir 7 (Telefonla) — İzmir vilâyeti hususî muhasebesinin 1938 mallı yılının arazi ve yol vergisi tahsilâtı 2,462,390 lirayı bulmuştur.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

AY IŞIĞI

Sayıfeye taşındıklarının daha ilk haftası idi. O akşam Ahmed sofrada, pek sevdiği, cacığı biraz fazla kaçırmıştı. Açık pencerelerinden içeriye ilk bir rüzgâr süzülün salona geçti. Çıplak ayaklarında sırtık terlikleri yerde sürte sürte ilerledi. Radyoyu açtıktan sonra kendisini yumuşak bir divana attı. O böyle, akşam yemeklerinden sonra radyo dinliyerek divan üzerinde bir, bir buçuk saat dinlenmeye bayıldı.

İşte tam bu esnada içeriye yeğeni Orhan girdi. Delikanlının üzerinde kısa kollu, yakası açık bir gömlek vardı. Yüzü, göğsü, kolları güneşten yanmış, bakır rengi haline girmişti. Ahmed yeğenine:

— Otur bakalım... dedi, biraz deden tepeden konuşalım!

Orhan cevap verdi:

— Amcacığım müsaade ederseniz ben biraz arka taraftaki koruluğa çıkacağım. Bu gece fevkalâde güzel mehtap var. Ay ışığında etrafı seyretmek istiyorum...

Ahmed yeğenin bu sözleri üzerine hayretler içinde kalmıştı. Çünkü Orhanın öyle ay ışığı, güzel, şairane manzara gibi şeyleri hiç sevmeyişini bilirdi.

Orhanın hayatta spor ve avdan başka hiçbir şeyle meşgul olduğunu görmemişti. Hatta Ahmed kaç kere yeğenine:

— Sana şaşıyorum Orhan, demişti, hayatın şairane tarafa hiç alâkan yok. Var mı, yok mu spor... Başka bir şey düşünmüyorsun... Biz gençliğimizde daha şair ruhlu insanlardık. Bu kadar maddî değildik. Esasen gençlik demek, şiir demektir.

Bunun için şimdi Ahmed, Orhanın ay ışığında etrafı seyretmek için koruluğa çıkmak istediğini duyunca pek şaşmıştı.

Gülerek Orhana:

— Demek artık şairane şeylerden de hoşlanmağa başladın ha... Mükemmel... Mükemmel... Buna çok memnunum... dedi.

Orhan salondan çıktı. Ay ışığı pek ziyade hoşuna gitmiş olmalı ki koruluktan köşke döndüğü zaman saat gecenin on ikisini çoktan geçiyordu.

Ertesi akşam hava kararınca Ahmed yeğeni Orhanda yine bir hazırlık başladığını gördü. Delikanlı saçlarını taramıştı. Sirtına beyaz ipekli bir gömlek giymişti. Geniş göğsü, adaleli kolları Orhan tam bir gençlik heykeli halinde idi, Ahmed yeğenine sordu:

— Ne o Orhan? Sende bir hazırlık görüyorum. Sokağa mı çıkacaksın?

Delikanlı gülmüşü:

— Hayır amcacığım... Yine köşkün arka tarafındaki koruluğa gideceğim. Ay ışığını seyretmeğe...

Ahmed:

— Tuhaf şey... dedi, sen adamı akıllı şair ruhlu bir adam oldun. İki gecedir üstüste ay ışığını seyretmeğe gidiyorsun.

— Ne yapayım amcacığım... Çok hoşuma gidiyor...

— Haydi bakalım... Ben de ay ışığını çok severim amma artık bu yaşa geldikten sonra saatlerce mehtapı seyretmekten ziyade yatıp mışıl mışıl uyumağı tercih ediyorum.

Orhan çıktı. O gece de köşke saat on ikide döndü.

Üçüncü gece Orhan yine ay ışığında etrafı seyretmek için koruluğa gideceğini söyleyince Ahmed bir kahkaha kopardı.

— Orhan... dedi, senin bu halin bana gençlikte okuduğum bir romanı hatırlattı. Bu romanın ismi «Kamete Aşk» di. Pek hoşuma gitmişti. Meğer asıl «Kamete Aşk» olan senmişin...

Artık delikanlı hemen her gece:

— Ben ay ışığını seyretmeğe gidiyorum!.. diyerek evden çıkıyor, gece yarısından sonra tekrar dönüyordu. Ahmedin hayreti günden güne artıyordu. Nihayet bir gece Orhana:

— Bu ne biçim ay ışığı böyle... di-yordu, her gece ay ışığı olur mu? Sen yirmi beş gündür her gece mehtap seyretmeğe çıkıyorsun... Hem bu gece ay yok ki ışığı olsun... Hangi

mehtabı seyredeceksin?.. Karanlık gecede mehtap seyredilir mi?

Orhan buna telâşla itiraz etti:

— Aman amcacığım... Öyle söylemeyiniz... Nasıl ay ışığı yok... Saat on bir buçuktan sonra on ikiyeye doğru ay çıkıyor Fakat siz o zamanlar uyu-muş bulunuyorsunuz.

Ahmed:

— Hâhi Orhan, dedi, bu senin ay ışığı dediğin şeyi biz de vaktile uzun uzun seyredirdik. Hiç mehtap görmemiş değiliz ya... Eğer ay da huyunu değiştirdi ise, her gece çıkıp ortalkı aydınlatıyorsa ona diyeceğim yok.

Fakat Ahmed ne dedi ise Orhan dinlemedi. Delikanlı ay ışığını seyretmek için dışarı fırladı.

Dört gün sonra Ahmed sayfiyeden vapurla İstanbula iniyordu. Vapurda komşusu Selime rastladı. İki komşu aynı yaşta idiler. Ellisini geçmişlerdi. Birbirlerini delikanlılık zamanlarından tanırlardı. Vapurda eski günlerini, eski çapkınlık hatıralarını açtılar. Tatlı tatlı konuşmağa başladılar. Bir aralık Ahmed:

— Hey gidi hey... dedi, nerede benim gençlik senelerinde yaptıklarım... O kadar sıkı devirde bile ne aşk maceralarının peşinde koşup dururdum. Şimdi yeğenim Orhana bakıyorum şaşıyorum. Bütün zevki gece yarılarna kadar korulukta ay ışığını seyretmek...

Ahmedin bu sözü üzerine komşusu Selim doğruldu:

— Aman birader, bizim kızda da aynı illet başladı. Gece yarılarna kadar korulukta ay ışığı seyrediyor.. Hatta işin tuhafı, gökte ay filân olmayan geceler bile o mehtap seyretmeğe gidiyor...

İki komşu birbirlerine dik dik baktılar. Bu işte bir şey vardı.

Ertesi gece Ahmedle Selim koruluğun bir köşesinde saklandılar. Mehtap aşkları ağaçların arasında buluştular. İki genç hemen kolkola girdiler. Koruluğun en tenha yerlerine doğru, yanyana, aheste aheste ilerlemeğe başladılar.

Ertesi günü Ahmedle Selim gençlerin ağzını arayınca her şeyi öğrendiler. Ne zamandanberi çılgın gibi seviyorlar ve mutlaka evlenmek istiyorlardı.

Nikâh günü bir aralık Ahmed yeğenine:

— Buraya bak Orhan, diyordu, artık hayatın tamamile değişti. Bundan sonra karından gizli yine ay ışığı filân seyretmeğe kalkarsan halin fena olur ha...

Aynur atıldı:

— Hele... Hele benden gizli ay ışığı filân seyretmeğe kalksın. Ben ona neler yaparım...

Hikmet Feridun Es

Yedek subay ve askerî memurlar kanunu

(Baştafı 6 ncı sahifede)

Ancak asteğmen olacaktı birer, üststeğmen olacaktı ikişer ve yüzbaşı olacaktı sekizler devreli talimiyeye iştirak etmek ve muvafik sicil almak, denizde yüzbaşı kursunu tamamlamak ve yakın süvari veya çarkçı sahadetnamesini haiz olmak şarttır.

Gümrük muhafaza kıtalarında istihdam olunan yedek subaylardan teğmen olacaktı bu kıtalarda dört buçuk ay hizmetten sonra genel komutanlığın inhasile orduda bir buçuk ay staj, üststeğmen olacaktı iki sene dokuz ay hizmetten sonra aynı vechile 90 gün staj, yüzbaşı olacaktı dört sene hizmetten sonra yine inha ile 360 gün staj görüp sicil almaları şarttır. Bu subayla, takım tallim ve terbiye safhasının başlangıcında orduda bulunacak vechile staja gönderilir.

Bilûmum yedek subayların terfilerinde kudem hesabı muvazzaf subaylar içindeki hem nasıpları meyanında hesab olunur ve binbaşı olmak, binbaşidan yukarı rütbelere çıkmak muharip sınıflara mahsus olup ikmali tahsil etmek ve muvazzaf subaylara mahsus terfi kanununda yazılı kayid ve şartları ihraz etmekte meşruttur.

Ancak bu şeraitten başka deniz sınıfında yüzbaşı olmak için yakın seferler süvarisi veya çarkçı sahadetnamesini haiz olmak lâzımdır.

Bu maksadla terfi kanununda zikredilen asgarî müddetin sülsünün fillen ifa etmek üzere müraacaat edenlerin orduda kabulü münhalat ve sair ihtiyaçlar nazarı dikkate alınarak aid olduğu Vekâletçe takdir olunur.

Seferde yedek subaylar muvazzaf subaylar gibi terfi kanunu ahkâmına tâbi olurlar. Seferde yedek memurlar dahi terfi edebilirler.

4 — 2754 sayılı kanununun 1. maddesi ile 3052 sayılı kanunun 3. maddesi ve 3288 sayılı kanun da kâmilan kaldırılmıştır.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.

Türkiye Radyosu
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kc/s. 20 Kw.

Ankara Radyosu
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kc/s. 20 Kw.

CUMA 7/7/939

12,30 Program, 12,35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl.)

19 Program, 19,05 Müzik (Bach - Kantat N. 78 koro - Pl.), 19,15 Türk müziği (İnce saz faslı), 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15 Konuşma (Haftalık spor servisi), 20,30 Türk müziği (Seçilmiş beste semal ve saz semalleri), 21,10 Konuşma, 21,25 Neseli plâklar - R., 21,30 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Praetorius): 1- Mozart - Saraydan kız kaçırma uvertürü, 2- Wagner - Siegfried İdil, 3 - Bizet - 2 nci Arlésienne süit, 22,30 Müzik (Operet seleksyonları - Pl.), 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiyat). 23,20 Müzik (Cazbad - Pl.), 23,55 - 24 Yarımlık program.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de
Stuttgart 20 opera havaları — Brünn, 20,20 orkestra — Athlone 20 hafif müzik — Bükreş 20,30 Vagner'in «Tristan ve İsolde» operası — Florans 20,20 salon müzikası — Hilversum 20,55 hafif müzik — Londra 20,30 askerî müzik — Sofya 20,30-23,30 Verdi'nin «Aida» operası — Toulouse 20,15 hafif müzik.

Saat 21 de
Berlin ve Breslau 21 «Nikola»nin «Vind-sor'un gen kadınları» operası — Frankfurt 21,15 opera ve operet havaları — Königsberg 21,15 dans — Leipzig 21,15 Karışık müzik — Münih 21,15 konser — Viyana 21,15 senfon. konser — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Bromünster 21 «Buonocelli»nin «Polifem» operası — Lille 21,30 konser — Londra 21 Verdi'nin «Macbeth» operası — Paris P. T. T. 21,30 - 23,30 orkestra — Rennes 21 - 24,30 Saint Saens'in «Samson ve Dalila» operası — Sottens 21,30 Massenet'in «Mamom» operası — Toulouse 21,45 dans.

Saat 22 de
Hamburg 22 orkestra — Kolonya 22,20 hafif müzik — Stuttgart 22,15 hafif müzik — Prag 22,15 orkestra — Brünn. 22,15 askerî müzik — Peşte 22,45 orkestra — Florans 22,30 hafif müzik — Hilversum II 22 salon müzikası, 22,25 hafif müzik — Lille 22,30 - 23,30 hafif müzik — Londra 22,35 Şopen konseri — Milano 22 Lombardonun «La Regina del Folografo» opereti — Roma 22 orkestra.

Saat 23 te
Berlin 23,30 dans — Breslav, Frankfurt, Hamburg, Kolonya, Königsberg, Lâypzig 23,30 hafif müzik — Münih 23,30 - 1 dans — Stuttgart 23,30 hafif müzik — Viyana 23,30 - 1 hafif müzik — Belgrad 23,15 piyano.

Saat 24 ten sonra
Prag 24 orkestra — Peşte 23 çingene çalgısı — Florans 24 dans — Londra 24,10 dans — Frankfurt, Königsberg, Lâypzig ve Stuttgart 1 - 4 gec konseri.

BULMACAMIZ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa:

- 1 - Nisyana müptelâ olmaklık.
- 2 - Kabahatler - Malleziz.
- 3 - Ehemmiyet verme.
- 4 - Zikreden - İsrar.
- 5 - Şimdi.
- 6 - Karara bağlayan - Dokuma makinesinin iğnesi.
- 7 - Marulun başı - Az şaş.
- 8 - Hamız - İkinci deredece kalan işler.
- 9 - Bir meyva - Madeni ip.
- 10 - Suyu sıklımış meyva - Medet.

Yukardan aşağı:

- 1 - Ehvenlemek.
- 2 - Artış - Et satan.
- 3 - Tersî yaş değil - Musikide üçlü ses.
- 4 - Flat listesi - Sessizlik ifade eder.
- 5 - Tersî gelişim düzenliğidir - Tersî asmaktan emir.
- 6 - Kör - Kokmuş hayvan cesedi.
- 7 - Mesakkat.
- 8 - Valide - Yanlışlık.
- 9 - Sahip - Azası noksan olanlar.
- 10 - Kâğıd paralarımızda bulunan hayvan - Keder.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 - Muhasebeci, 2 - İtidalle, 3 - Manifatura, 4 - Ator, İgar, 5 - Arş, Ha, 6 - Salah, İtab, 7 - İsusun, İta, 8 - Nihayet, 9 - Ayin, Katik, 10 - İnan, Riya.
- Yukardan aşağı:
- 1 - Mimarşinan, 2 - Utat, Asiya, 3 - Hinoğlulin, 4 - Adir, Asan, 5 - Saf, Ahuy, 6 - Ela, Heki, 7 - Bitişli, Tay, 8 - Eluş, Ti, Ta, 9 - Cerahatli, 10 - Araba, Ki.

DOKTOR

Şükrü Mehmet Sekban

Gureba hatanesi cild ve zührevi hastalıklar sabık hekimî, Çağaloğlunda, Kapalıdırın karşısında No. 30.

Telefon: 21614.

Hergün saat 10 - 13 ve 16 - 18 e kadar

Muharriri

—

Pearl

BUCK

ANA

Mütercimi

—

Mebrure

SAMİ

Tefrika No. 56

Zaten kadın, bu lâfların sade ilk kelimelerini anhyordu; şikâyet dolu bir sesle:

— Öyle! Bazen sahiden bana da ağabeyinin burnu kalktı gibi geliyor; amma nesine? Karısı kısırın biri! di-yordu.

Küçük ne derse, anaya akıllıca söylenmiş bir şey gibi geliyor ve dört elle ona sarılıyordu. O eve geldikçe ihtiyar kadına bayram doğuyur ve her yarlarında kaldığı gün, sahiden bir yortu, tatil günü sayılsın da kümeden tavuk kesilsin, en güzel yemekler pişsin istiyordu. Amma kabil miydi hiç? Büyük oğlundu tavuklar; kadın da folluk buldu mu, bir iki yumurta aşırıvermekten başka birşey yapamıyordu. Onları küçük oğlu için saklıyor, hemen gizlice kaynar suya kırıyor, üstüne, gene onun için ayırıp bir kenarda sakladığı şekerden azıcık serpiyor, karıştırıyor ve gözünün önünde icratiyor, «Oh, afiyet olsun!» diyordu.

Kendisine ikram edilen tatlı güzel şeylerin hepsini daima ona saklıyordu. İşsiz güçsüz bir kocakarı halinde kapı kapı komşuluğa gittikçe, eşin dostun verdiği çörekleri, kuru yemişleri, şeftalileri cebine koyup eve getiriyor, bir kenarda onun için saklıyordu. Küflenmesinler, çürümesinler diye sık sık onlara bakıyor epey bir zaman eli varıp bir türlü onları alamıyor, ve oğlu pek uzar da tek atılması diye yemeğe mecbur kalacak olsa bile, o vakit de böyle şeyleri pis-boğaz denecek kadar sevmesine rağmen bir türlü tadlarını anhyamıyor, istemiye istemiye, boğazında düğüm-lenerek yutuyordu. Sık sık onları içine sakladığı çekmeyi açıyor; eviriyor çeviriyor:

— Gelmiyor, kimbilir daha da kaç gün gelmeyecek, bir torunum olsaydı, ona verirdim bunları; oğlum da gelmezse kimsen yok, kimsen yok artık benim! diyor.

Hergün, saatlerce oturuyor, yola gözlerini dikmiş bakıyor, oğlunu bekliyor, onu uzaktan görüp seçmeğe çalışıyor; ötelerden doğru bir erkek elbisesinin pırıltılı rengini görür görmez gücü yettiği kadar koşuyordu. Eğer gelen, oğlu ise, delikanlının yumuşak sıcak elini, kendi kemikli ihtiyar parmaklarının arasına alıyor, sıkı sıkı tutarak onu odasına götürüyor, gelininin daima kendisi için hazırladığı çaydan bir çanağa koyuyor, sonra da sevine sevine sakladığı o «tatlı güzel şeyleri» çıkarıyordu. Karşısına geçip oturuyor, o en iyi parçaları seçip yerken, ana da hak aşığı gibi, âdeta taparcasına, oğluna bakıyor. Bazen delikanlı başını çevirerek, burnunu tıkayarak:

— Aman ana, bu çörek küf kokuyor! diyor, ya da:

— Pirinç unu galetalarını böyle kup-kuru sevmem ben! diye dudağını büküyordu.

Kadın o vakit, mahzun mahzun:

— Sahiden o kadar kurumuş mu oğlu? Gene de seversin diye ummuş-tum ben, diyor ve ziyen olmasın diye de, oğlu beğenip yiyemedi diye üzülerek, bu kuru şeyleri kendi geveliyor-du.

Delikanlı beğendiklerini, seçe seçe yedikten sonra, anası onun anlatacaklarını dinliyordu. Kadının sorgularına hiç bir zaman istediği, umduğu gibi açık açık cevaplar vermiyordu ve azıcık daha zorlayacak olsa, hemen bir acele gitmeğe, sıvışmağa kalkıyordu. Ana bunun farkına varınca, dilini tutup susmağa gayret etti. O da, kadıncağız birşey sordu mu, araya lâkırdı karıştıрмаğı, oyalamağı öğrendi.

Zaten ihtiyarladıkça daha kolaycana unutuyordu; bu bunaklığı sayesinde de, aklını başka şeylere çevirmesi hiç de güç olmuyordu; oğlu hemen, o günlerde gördüğü fevkalâde birşeyi, meselâ gırtlığından aşağı koca bir yılanı kaydırıp yutan, sonra da kuyruğundan tutup bunu geri çeken bir hokkabazı, isteyene iki meteliğe, çifte başlı acayip çocuğunu gösteren bir kadını, şehirden raslanılan bu biçim daha türlü türlü şeyleri anlatıveriyordu.

İhtiyar ana, oğlu kalkıp giderken ağhyordu; onun tatlı tatlı anlatığı bu hikâyeleri bir türlü aklından çık-

ramıyor ve dayanamayıp, gelinine, büyük oğluna tekrarlıyordu.

Bir gün oğlu, tarla dönüşü, içi su dolu toprak bir tasa eğilmiş, elini yüzünü yıkıyordu ki, ana gene bu hikâyelerden birine başladı. Adam ıslak ve yorgun yüzünü kaldırdı ve büyük bir acılıkla:

— Ne âlâ... Ne güzel! Seni beslemez, senin için birşey yapmaz, çalışmaz, sade ara sıra dilenciye fırlatır gibi bir iki kuruş atar önüne. Gelir buraya, yer içer... Elini ne sapana ne çapaya sürer... Amma masal söyler sana... Bol bol masal! Sen de ona daha çok ehemmiyet verir, gözünde büyüttükçe büyütürsün... Sonra bana...

Durdu, sustu, eğlendi ve anasının karşılığını dinlemeden, şap şap gürlütüleriyle yikandı.

Sahi idi bu! Ana, küçük oğlunun ne yapıp ettiğini daha hâlâ da pek bilmiyordu. Sade onun çevik biçimli vücudünü, köylünün kırmızı, kara derisine hiç benzemeyen, bir şehirlî gibi açık altın renkli tenini, serçe parmaklarının tırnağını nasıl uzattığını, dişlerinin ne kadar beyaz, saçlarının ne güzel yağlanmış ve parlı parlı olduğunu görüyordu. Evet sade bunları biliyor, sade bu diş yüzü tanıyordu.

Nasıl da uzun uzundu saçları, gözlerinin üstüne düşen bir tutam parlak perçimi arasına geri atmak için şöyle başını arkaya doğru ne güzel atardı.

Bir de şeyini bildirdi onun, gülümsemesini! Öyle cana yakın gülümser... İnsanın tâ içine işliyen gözlerle öyle dik dik bir bakardı ki... Hele parayı ne kadar hiçe sayardı... Kemerindeki çıkarp anasına veriş, ya da eli sikkide ise ondan isteyip alıştı ne hoştu. Zaten almaktansa ona üstesine birkaç kuruş vermek için anası zorlardı bile! Ondan aldığı parayı da gene ona lâzım olunca vermek için saklardı. Böylece de biriktirdiği küçük kazinesini en hayırlı bir şekilde harcadığına inanırdı.

— 19 —

Ana, küçük oğlunu bekliyordu amma, o gözükmez oldu. Kadın, geleceğinden emindi, çünkü üç gün evvel, gece vakti, köyden bir gören olmasının diye tarlalardan, kırlardan geçerek gizlice çıkıp gelivermişti. Kapı hafif hafif tıkırtılmış, kadın da, belki hırsızdır diye korkudan, kalkıp bir türlü açamamıştı. Tam bağırup ortalkığı ayaklandırıcakken, onun alçak bir sesle, telâşlı telâşlı bir şeyler söylediğini işitmişti. Bereket versin yatağın yanbaşında tünemiş olan tavuklar patırdı yapmışlardı da, bu ses büyük oğlu ile karısının kulağına gidememişti.

Ana, gücü yettiği kadar bir hızla hemen yerinden kalktı; el yurdamile elbiselerini çekti aldı, elinde şamdanla, oğlunun bu saatte, böyle gizlice gelmesine bakılırsa herhalde işin içinde bir iş olacaktı diyerek, yavaşca kapıyı açtı. Oğlunun yanında kendi gibi siyahlar giyinmiş iki delikanlı daha vardı. İple sıkıca bağli, kağıdla sarılı büyük bir paket tutuyorlardı. Kadın, elinde ışıkla kapıyı açınca, oğlu hemen püf, dedi ve söndürdü.

Yeni ve ince bir ay ortalkığı hafifçe aydınlatıyor ve insan birbirini seçebiliyordu. Ana oğlunu görmek sevinci ile alçak perdeden bir çığlık basarken o da, şöyle dedi:

— Anam, yatağının altına, kışıklarının arasına birşey koyacağım, kimseye söylemeyeceksin, kimse bilmiyecek anlamın mı? Zaten yakında geliip alacağım.

Kadını gözleri faltaşı gibi açıldı, bu lakırdıları duyar duymaz içine ıglı ıglı bir şeyler iniyor gibi oldu, çarpınatı tuttu ve o da usulca amma çok ciddi bir sesle:

— Oğul inşallah kötü, haram bir iş değildir ya bu? Başkasının mahna dünyada el uzatmazsın değil mi sen?, dedi.

Delikanlı telâşlı telâşlı:

— Hayır ana, vallahi değil, çalmaq çırpmaq değil... Kimsenin birşeyini almadım. Ucuza koyun postu buldum da karlı bir iş yaparım diye satın aldım, amma çekiniyorum, belki ağabeyim gene birşey der, çatar... Başka da koyup saklıyacak yer bulamadım... (Arkası var)

Mecliste dün on bir kanun kabul edildi

Sirkeci - Haydarpaşa arasında feribot tesisi ve işletilmesi hakkındaki kanun da bu meyandadır

Ankara 6 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün saat 14 de B. Şemseddin Günaltay'ın başkanlığında toplanmıştır.

Vergilerde itiraz ve temyiz usulüne ve mercilerine ve vergi ihbarnamelerinin tebliğ suretine dair kanun lâyihası görüşülmüş, bu lâyiha üzerinde müzakere açılmış fakat nihayet maddelere geçilerek heyeti umumiyesi muvakkat encümenin teklif ettiği şekilde kabul olunmuştur.

Bunu müteakib Ankara Orman çifliğindeki bira fabrikasına tesisat ve müstemilatının ve arpa silosunun inhisarlar umum müdürlüğüne devri hakkındaki kanun lâyihası görüşülmüştür. B. Refik İnce söz alacak bu devir dolayısıyla bazı endişelerini izhar ederek alâkadarlardan tatmin edici cevaplar istemiş, ziraat encümeni reisi B. Yaşar Özey tatminkâr cevaplar vermiş, Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen ile Gümrük ve Inhisarlar Vekili B. Raif Karadeniz beyanatta bulunmuş, heyeti umumiyenin bu beyanata tasvip etmesi üzerine maddelere geçilerek bu lâyiha da aynen kabul edilmiştir.

Bundan sonra Devlet Demiryollarına muharrir ve müteahhik edevat mübayaası için gelecek senelere geçici taahhüde girişilmesi ve Haydarpaşa - Sirkeci arasında feribot tesisi ve işletilmesi hakkındaki kanun lâyihası, alâkadar encümenin talebi üzerine müstaceliyet usulü ile müzakere ve kabul olunmuştur.

Bu kanunun hükümlerine göre, Haydarpaşa ile Sirkeci arasında işletilecek feribotlarla bunlara aid teçhizat ve her türlü malzeme satın alınması, feribot yanaşma yatakları, dalgakıran, mebanî vesair tesisat, inşaat, ameliyat, istimlak ve bunlara müteferri sair levazım ve hizmetler için 4,300,000 liraya kadar gelecek yıllara geçici taahhüdlere girişmeğe Münakalât Vekili mezundur.

Bu taahhüdatın 1,800,000 lirası, 3525 sayılı kanunla tasdik edilen anlaşma mucibince açılan krediden, 2,500,000 lirası da 3628 sayılı kanunun beşinci maddesi mucibince çıkarılacak bonolar hacolatından temin olunacaktır.

Bu paralar Devlet Demiryolları ve limanlar işletme umum müdürlüğü bütçelerinde açılacak hususi bir fasla irad ve tahsisat olarak kayıt ve sarfolunacaktır. Senesi içinde sarfedilmeyen mebalîğ aynı işe sarfedilmek üzere müteakib senelere devredilecektir. Bu suretle sarfedilecek mebalîğ 1939 senesinden itibaren on sene içinde itfası şartile senelik itfa miktarları ve faizleri Devlet Demiryolları bütçelerine konacak tahsisattan ödenecektir.

Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne muktazi muharrir ve müteahhik alât ve edevat mübayaası için 8,650,000 liraya kadar gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeğe Münakalât Vekili mezundur.

Bu taahhüdatın karşılığı 3525 sayılı kanunla tasdik edilen anlaşma mucibince açılan krediden temin olunacak ve bu paralar Devlet Demiryolları bütçelerinde açılacak hususi fasillara irad ve tahsisat kaydolunacaktır.

Bu suretle sarfedilecek mebalîğ 1939 senesinden itibaren on sene içinde itfası şartile senelik itfa miktarları ve faizleri umumî muvazeneğe konacak tahsisattan ödenecektir.

Büyük Millet Meclisi, bugünkü toplatisında yine müstaceliyet usulü ile müzakere ederek hâkimler kanununun bazı maddelerini değiştiren 3501 sayılı kanunun ikinci meddesinde yazılı bir ve iki numaralı cedveller yerine bu kanuna bağlı bir ve iki sayılı cedvellerin ikame edildiğine dair kanun lâyihasını, hazineye ait ecrimillerin affı hakkında kanun lâyihasını, İstanbul üniversitesinin müvazenei umumiye alınmasına dair olan 2467 sayılı kanunun bazı maddelerinde tâdilât yapılması hakkında kanun lâyihasını, ordu subaylar heyetine mahsus 863 sayılı terfi kanununun 8 inci maddesinin tadiline dair kanun lâyihasını, teşviki sanayi kanununa müzeyyel 2261 sayılı kanunun üçüncü maddesiyle 3537 sayılı kanunun birinci maddesinin son fıkrasının ilgası hakkındaki kanun lâyihasını, tiyatro ve sinemaların konserlerden devlet ve belediyelerce alınmakta olan damga, tayyare ve belediye resimleriyle darülaceze hissesinin miktarına ve sureti istifasına dair kanun lâyihasını, umumî nüfus sayımı hakkında kanun lâyihasını ve yedek subay ve askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3, 9 ve 17 nci maddelerinin tadiline dair kanun lâyihasını kabul eylemiştir.

Meclis yarın saat 14 de toplanacaktır.

Yunanistanda

B. Metaksas, muhacirlerin ziyafetinde bir nutuk söyledi

Atina 6 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Gazeteler beş bin mülteci tarafından evvelki gün şerefine verilen ziyafette Başvekilin söylediği nutuk hakkında uzun uzadıya tefsirata bulunuyorlar ve bilhassa Yunanistanın yeni ahalisini temsil eden beş bin kişinin bu tezahüründeki mâna ve şumulü tebarüz ettiren şu satırları ehemmiyetle kaydediyorlar: «Eğnin ötesinden gelen mülteciler, kendilerini kabul eden toprakta derin kökler saldılar. Mültecilerle yeriller arasında artık bir fark yoktur. Yalnız kül teşkil eden taksim kabul etmez ve ezeli bir irka mensup Yunanlılar mevcuttur.»

B. Metaksas nutkunun diğer bir yerinde Yunanistanın uzun bir nifaktan sonra bir tek şef etrafında ve bir tek gaye ile manevî ve maddî kuvvetini tekrar bulduğunu kaydeylemiştir. Metaksas mültecilerin nelere hakim olduğunu kaydettikten sonra demiştir ki:

«Şurası itiraz kabul etmez bir hakikattir ki, mülteciler olmasaydı Yunanistan ne şimdiki irki insicamını, ne de istikbali bir kaç yıl evvelkinden daha fazla nikbinlikle karşılamasına imkân veren çalışma kabiliyetini bulabilirdi. Yunanistan bugün bütün vatandaşları müşterek menfaat için sarsılmaz bir tesanüt ve kardeşçe teşriki mesai hissile birleşmiş olan bir Devlet teşkil eylemektedir.»

Amerikadaki Naziler hakkında takibat yapılacak

Newyork 6 (A.A.) — Memark - New - Jersey'den bildiriliyor: Nordland kampında Alman - Amerikan cemiyetinin askerî mahiyetteki teşekküllerinin geçid resmi neticesinde adli takibatta bulunulmak zarureti hasıl olmuştur.

Hükümet makamları cemiyet şeflerinin, New - Jersey devleti arazisinde ecebi üniformaları giyilmesini meneden kanuna aykırı hareket etmekle itham edildiklerini bildirmişlerdir.

Kahire havrasının kapısında bir bomba bulundu

Kahire 6 (A.A.) — Kahire havrasının kapılarından birinin civarında bu sabah bir bomba bulunmuştur.

Uykuda gezerken merdivenden düştü

Pangaltıda oturan ve uykuda gezme hastalığına müptelâ olan doksan yaşlarında Corci evvelki gece uykusu arasında gene gezerken merdivenlerden aşağı yuvarlanmış, ağır surette yaralandığı cihetle polis tarafından Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

Sarhoş gezen bir kadın yakalandı

Tophanede oturan on sekiz yaşlarında bayan Neşe, Mecidiye köyünde sarhoş bir halde dolaşarak umumen istirahatini selbettiğinden polis tarafından yakalanmış ve mahkemeye verilmiştir.

Bisiklet küçük bir çocuğu yaraladı

İhsan isminde bir çocuğun idaresindeki bisiklet, dün Erenköyde iki yaşlarında Sevim adında bir kıza çarparak yaralanmasına sebep olmuştur.

baylar ve davetliler takip etmiştir.

Atış salonunda otomatik hedeflere evvelâ mareşal, sonra da orgeneral Fahreddin Altay ve diğer generaller muvaffakiyetli atışlar yapmışlar ve çok alkışlanmışlardır.

Büyük misafirimiz büfe izaz edildikten sonra Kültürparktaki asfalt yolda bir tur yapmıştır. Belediye Reisi, Fuar hazırlıkları hakkında kendilerine izahat vermiştir. Mareşal şerefine bugün Kültürparkta Göl gazinosunda 150 kişilik bir ziyafet verilmiştir.

Mareşal Fevzi Çakmak, yarın (bugün) İzmirdeki deniz birliklerini ve Bornovadaki tümeni teftiş ederek akşam şereflerine Ticaret odası tarafından Karşıyakada Güzelyer gazinosunda verilecek ziyafette bulunacaktır. Mareşal cumartesi sabahı İzmirden ayrılacaktır.

Üçler paktının Türkiye, Lehistanın iştirakile beşler paktına çevrilmesi isteniyor

(Baş tarafta 1 inci sahifede)

gün mahdut paktın derhal akdedilmesi lehinde bulunmuşlardır. Fakat Fransa hükümeti, üçüncü milletleri de içine almak suretile paktı tamamlayacak bir formül bulunabileceğini ümid ediyor.

Binaenaleyh B. Seedse, kütleli pakt müzakeresine devam etmesi ve bunun akdi imkânsızlığı tahakkuk etmedikçe mahdut paktı avdet etmemesi için talimat verilmiştir.

Şimdi «tevacüz tehdidi» tabirinin bilhassa üçüncü milletlerden birine taalluk ettiği takdirde tefsiri müzakere edilecektir. Paris ile Londra hükümetleri, Lehistan ile Türkiyeyi, nihai itilâfa ithal etmek teklifini tedkik ediyorlar.

Londradaki Leh mahafilinin fikrine göre vaziyet Lehistanın Sovyet Rusyaya vereceği garantiyi haklı gösterecek bir şekilde değişmiştir. Malûmat sahibi mahafilde beyan olunduguna göre, Sovyet Rusya ile münasebetlerinin mükemmel olduğunu nazarı itibara alarak ağıle ihtimal Sovyet tekliflerini kabul edecektir.

İngiliz Kabinesinin müzakeresi

Londra 6 — Harici İşler komitesi bugün toplanmış, Danzig meselesi ve Sovyet Rusya ile yapılan müzakere hakkında tedkiklerde bulunmuştur. Baltık devletlerinin garanti edilmesi teklifi ufak tadilâta kabul edilmiştir. Diğer taraftan Polonya, Türkiye, Romanya ve Yunanistanın vaziyetleri hakkında da anlaşma olmuştur. Şimdi İsviçre, Hollanda ve Lüksemburgun garanti edilmeleri meselesi kalmıştır.

İngiliz Başvekilinin Avam Kamarasında bir suale cevabı

Londra 6 (A.A.) — Chamberlain, dün Avam Kamarasında beyanatta bulunarak Lord Halifax'ın Moskova'da cereyan eden müzakereler hakkında Sovyetlerin cevabını aldığını bildirmiştir. Bu cevap, Fransa hükümeti ile birlikte tedkik edilmektedir. Başvekil, şu sözleri ilâve etmiştir:

«Henüz halledilmemiş olan ihtilâflar hakkında tafsilât vermeğe lüzum görmüyorum. Müşkülâtın yalnız bir taraftan geldiğini zannetmek yanılmak olur.»

Fransız gazetelerinin makaleleri

Paris 6 (A.A.) — Petit Parisien gazetesinde Bourgeois yazıyor: Sovyetler Birliğinin Hollanda, İsviçre ve Lüksemburgun toprak bütünlüğüne karşı vuku bulabilecek bir taarruzu harp sebebi olarak kabul etmek istememesinden doğan güçlükler harig olmak üzere, Moskova, halli oldukça sıkıntı verecek diğer bir mesele daha ortaya koymaktadır:

«Almanya kendisine Baltık memlekelerinde istinat noktaları temini için doğrudan doğruya bir harekette bulunduğu takdirde takip edilecek hattı hakeret meselesi, Tallin ve Riga'da Alman lehtarı bir «Putsch» Moskova'da bir taarruz başlangıcı olarak telâkki edilecek ve bu takdirde Sovyetler Birliği ihtimal kendi stratejik mevzilerini teminat altına alacak tedbirleri derhal itihaz edecektir. İngiltere ve Fransa böyle bir vaziyette derhal müdahale mecburiyetini kabul edebilirler mi? Mesele tedkike lâyiktir. Zira hakikaten Hitler tarzi da tamamen böyledir: Führer; kurbanını yutmadan önce parçalamaktadır.»

Populaire gazetesinde Blum diyor ki: «Pakt çerçevesi dahiline icra ve onun hakiki mana ve hedefi göz önünde tutulursa, zorluk ortadan kalkar, müzakereler esnasında bir çok hayali meselelerin ortaya çıktığı ekseriya vakidir. Ve bunun içindir ki müzakereleri çok uzatmamak lâzımdır.»

Jour - Echo de Paris gazetesine Berlinden bildiriliyor: «Almanya, Bulgaristanın dış ticaretinde ilk yeri işgal etmekle beraber Bulgaristanda daha büyük iktisadi inkişafı imkân olduğu hanaatindedir. Herhalde ekonomik görüşmeler bir anlaşma akdi ile değil bu anlaşmanın hazırlanması ile neticelenecektir. Doğrudan doğruya Sofyadan gelen bazı malûmat, Köseivanofun Berline hiç bir siyasi taahhüde girişmeyeceğini ve umumiyet itibarile hiçbir siyasi vesikamın imza edilmeyeceğini göstermektedir.»

Adli tebligat için geniş teşkilât yapılacak

(Baş tarafta 1 inci sahifede)

ait evrakın 4 milyon 444 bin 404 ve şehirler harici tebligatın da 1 milyon 861 bin 101 adedi bulacağı anlaşılmıştır.

Yapılan tarifeye nazaran şehir dahilinde tebliğ edilecek evrakın beherinden 21, şehirler haricinde tebliğ edilecek evrakın her birinden 24 ve her iki evraktan da ayrıca 5 kuruş sirtaks tahsil edileceğine göre adli tebligattan senede elde edilecek gelir 2 milyon 475 bin lirayı aşacaktır.

Buna mukabil bu hizmetin sarfını istilzam edeceği senevi masrafını 2 milyon 200 bin lirayı aşmayacağı tahmin edilmektedir. Bu suretle adli tebligat işleri posta telgraf ve telefon idaresi için yeni ve mühim bir gelir kaynağı olacaktır.

Ne kadar posta merkezi var?

Posta, telgraf ve telefon idaresince yapılan bir istatistiğe göre bugün memleketimizde mevcut posta merkezlerinin sayısı 689 dur. Buna mukabil mevcut köylerin sayısı 44 bin 142 dir. Şu halde her merkeze 64 köy isabet ediyor demektir. Adli tebligatın en hüca köylere dahi vaktinde yapılması zarurî olduğundan posta,

telgraf ve telefon idaresi bunun için geniş bir teşkilât vücade getirmek zarureti karşısındadır. İşte mevzu bahis kanun projeleri bu zarureti önlemek maksadile hazırlanmıştır.

Altı yüz memur alınıyor

Bu projelere göre umum müdürlük kadrosuna merkez teşkilâtı haric olmak üzere 600 memur, 75 mürakib ve 1500 ü süvari, 700 ü piyade olmak üzere 2 bin 200 müvezzil ilâve edilecektir.

Müvezzilere asgarî yedi âzâmî dokuz, baş müvezzilere de asgarî on âzâmî 20 lira asil maaş verilecektir. Süvari müvezzilere ayrıca ayda beş lira hayvan yem bedeli verilecektir.

Büyük şehirlerdeki tebligat

Posta, telgraf ve telefon idaresi adli tebligat işlerinin, bilhassa büyük şehirlerde zamanında ve teahhura uğramadan icrasını temin için, bisiklet ve motosiklet gibi nakil vasıtalarından istifade edecektir. Bunun için bütçeye ayrıca tahsisat konulmuştur.

Kurslar açılacak

Teşkilâta girecek memurların vazifelerini hakkile yapabilmelerini temin maksadile muhtelif mıntakalarda bir defaya mahsus olmak üzere Adli tebligat kursları açılacaktır.

Gümrük muhafaza genel komutanlığı İstanbul levazım âmirliği satınalma komisyonundan

1 — Komutanlığın 63 numaralı motörü için iki adet neval Bronz şaft pazarlıkla alınacaktır.

2 — Tahmin fiati 627 lira 20 kuruş ve muvakkat teminatı da 47 liradır.

3 — Şartnamesi komisyondadır, görülebilir.

4 — İsteklilerin teminat makbuzlarıyla Temmuzun 17 nci Pazartesi günü saat 11 de Galata İthalât gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri.

Mareşal Fevzi Çakmak teftişlerine devam ediyor

(Baş tarafta 1 inci sahifede)

miş, hava birliklerimizi teftiş ederek bazı meseleler vermiştir. Mareşal, bunların tatbikatını tedkik etmiş ve umumiyetle neticeden memnun kalmışlardır. Defi tayyare toplarını teftiş ederlerken, müteaddid hava filoları vazife uçuşları yapmışlardır. Mareşal öğle yemeğini Gaziemirde yemiştir.

Saat 16 da Kızılçullu meydanında İzmirden ve civar köylerden gelen on binlerce halk önünde ordu birlikleri büyük bir resmi geçit yaparak mareşali selâmlamıştır. Halk Mareşali ve kahraman ordumuzu hararetle alkışlamıştır.

Geçid resminden sonra İzmirdeki Orduevine gelen mareşal Fevzi Çakmak, saat 19,30 da, Belediyenin Almanyadan yeni satın alarak getirtmiş olduğu 40 kişilik üzeri açık turist otobüslerinden birile, refakatlerinde generaller ve yüksek subaylar. olduğu halde Kültürparkta kapalı atış poligonuna gelmişlerdir.

Poligonun öni davetliler ve kalabalık halk ile dolu idi. Belediye Reisi Behçet Salih Uz kapının önünde «Kahraman Türk ordusunun mareşali» diye başlayan bir nutuk irad ederek, İzmir yangın sahası üzerinde 933 yılında temeli atılan Kültürparkın

hükümetin yardımı ve Fuar sayesinde kısa bir zamanda şimdiki mamur hale getirilmesine nasıl çalışıldığını, imkânsızlıklarla nasıl mücadele edildiğini anlatmış, aziz Milli Şef'imiz İnönü'nün himaye ve yardımlarını şükranla anmış, her zerresinde Türkün asil ve şerefli kanı ve İzmirilerin alın teri bulunan bu topraklar üzerinde vücud bulan eserden gelecek nesillerin, çocuklarımızın ferahlık duyacağını işaret ettikten sonra:

— Türkiye'nin Akdenize açılan en büyük bir limanında meydana gelen bu varlık ve ümran hareketi, fitri kabiliyeti ve kahramanlığı ile anılan Türkün, aynı zamanda bir imarçı ve yapıcı bir millet olduğuna da en iyi bir delildir.

Demistir. Behçet Uz, İstanbul Askerî müzesinde kalkan, mızrak, kılıç ve saire gibi tarihi harp âletlerinden bazılarının İzmir Belediyesine verilerek, burada Askerî bir müze açılmasına mareşalın müsaadelerini istemiştir.

Belediye Reisi, kudretli ve uğurlu elle atış poligonunu açmalarını mareşaldan rica etmiş, mareşal da İzmir Belediyesinin gösterdiği bu muvaffakiyetten dolayı İzmirilileri ve İzmir Belediye Reisini tebrik ederek kurdeleyi kesmiş ve içeriye girmiştir. Mareşal, generaller, yüksek rütbeli su-

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linjen Gothenburg
Gothenbur, Stokholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca
limanları arasında 15 günde bir azimet
ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Os-
loda beklenen vapurlar:

Trione vapuru 6 Temmuz doğru.

Vingaland vapuru 6 Temmuz doğru.

Birkaland vapuru 9 Temmuz doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Rote-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stokholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

Trione vapuru 10 Temmuz doğru.

Vingaland vapuru 10 Temmuz doğru.

Birkaland vapuru 15 Temmuz doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentasına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

YENİ BİR TEN GÜZELLİĞİNE

doğru atılacak

3 ADIM

Buruşuklar izale e-ilebilir.
Viyanâ Üniversitesinden bir Profesör -
Bioel - Tabir ettikleri Gençliğin ca-
zip bir unsurunu keşfetmiştir. Bu
cevher halihazırda penbe renkdeki Toka-
lon Kremi terkinde mevcuttur.
Cildin bu yegâne unsurunu aşkamları
yatmadan evvel tatbik ediniz
siz uyurken, o; cildinizi
besler ve gençleştirir.

Cildi ta-
ze, nemli ve
ladile gibi yumuşak ve siyah nokta-
lardan kurtarmak için her sabah be-
yaz Renkdeki Tokalon
Kremi sürünüz.

Semeresi
gayet emin ve
memnuiyet bahşır.
40 yaşlarında görünebilirler. Yaşın
izlerini gidirerek bir Genç kızın gü-
zel cildini ikame eder. Cildin usuru
olan Tokalon kreminin semeresi şa-
yoni hayrettir. Memnun kalmayanlar
parasını geri alabilirler.

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi

bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadi gal-
ta tahlilleri ve (IDRAR VASITA-
SILE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİN-
DE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu; Takime giderken Meşelik
sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

ZAYİ - 1930 senesinde Beyoğlu asker-
lik şubesinde aldığım askerlik tezkeremi
kaybettim. Yenisini alacağımdan etkisinin
değeri yoktur.

Ünyeli İsmail oğlu Nuri Ceray

KARACİĞER

Hastalığının başlıca sebebi kabızlıktır.
Günde 1 - 2 adet KISSİNGA hapı ile bar-
saklarınızın ve karaciğerinizin yükünü
hafifletiniz. Her Eczanede bulunur.

İstanbul C. Müddeiumumî- liğinden:

İstanbulda bulunduğu anlaşılan
Malatya ağır ceza reisi Sadık Erdem-
in açılan memuriyetimize müracaatı.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Devlet Demiryolları işletme umum müdürlüğünden:

- 1 - Devlet Demiryolları istasyon sınıfında istihdam edilmek üzere mü-
sabaka ile hareket memur namzedi alınacaktır.
- A - Türk olmak,
- B - Müsabakaya iştirak edebilmek için orta tahsili bitirmiş olmak,
- C - Yaşı 18 den aşağı ve 30 dan «dahil» yukarı olmamak,
- D - Asgarî bir sene için askerlikten muaf olmak,
- E - İdaremiz hekimleri tarafından yapılacak sıhhi muayenelerinde faal
servisde çalışmaya mâni bir arıza ve hastalığı olmamak,
- 2 - Müsabakada kazananlar 61 lira ile tayin edileceklerdir.
Ecnebi lisanslarından birize vakıf olanlar 67 lira ücretle alınacaklardır.
- 3 - Askerliğini bitirmiş lise mezunları imtihansız olarak aynı şartlar
dahilinde alınacaktır. Bu gibilerin dilekçelerinin doğrudan doğruya Umumi
müdürlüğüne göndermeleri lâzımdır.
- 4 - Müsabaka imtihanı 15 Temmuz 939 Cumartesi günü saat 14 de Hay-
darpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir
ve Erzurum İşletme merkezlerinde yapılacaktır.
- 5 - En son müracaat 10 Temmuz 939 Cuma gününe kadardır.
- 6 - Talipler işletmelere ve istasyonlara istida ile müracaat edeceklerdir.
- 7 - Kabul şerait ve evsafı hakkında daha fazla malûmat almak isteyen-
ler işletme merkezlerine ve istasyonlara müracaat edebilirler. (2309) (4234)

Belediye sular idaresinden:

İdaremiz müstahdemini için ceman 111 çift ayakkabı
» 24 çift çizme

- Açık pazarlık suretile imal ettirilecektir.
- 1 - Bu işe ait şartname idaremiz Levamım servisinden parasız olarak
alınabilir.
 - 2 - Taliplerin pazarlık günü olan 12 Temmuz 939 Çarşamba günü saat
15 te şartname mucibince müdiriyete müracaatları lâzımdır. (4905)

Ankara Belediyesinden:

- 1 - Belediye benzin ihtiyacı için alınacak olan «270.000» lira kıymet mu-
hammenli «1000 - 1200» ton benzin kapalı zarf usulile 45 gün müddetle ek-
siltmeye konulmuştur.
- 2 - İhalesi 18/8/939 cuma günü saat 11 de belediye encümeninde ya-
pılacaktır.
- 3 - Muvakkat teminatı «22.250» liradır.
- 4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün enümen kalemine mü-
racaat etmeleri ve isteklilerin de teklif mektuplarını 18/8/939 cuma günü sa-
at ona kadar encümenine vermeleri ilân olunur. (2635) (4680)

Deniz Harp Okulu ve lisesi komutanlığından

- 1 - Deniz lisesi birinci sınıfı güverte ve makine kısımlarında III cü sını-
fına da haritacı yetişmek üzere okur kayıt ve kabulüne başlanmıştır.
- 2 - Müracaat müddeti 10 ağustosta nihayete erecektir.
- 3 - Şeraiti öğrenmek ve kayıt olmak için İstanbuldaki isteklilerin doğ-
ruca okul kayıt ve kabul komisyonuna İstanbuldan başka yerdeki isteklilerin
de buldukları mahallin askerlik şubesine müracaat etmeleri. (4246)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	İlk teminat
Pırasa	6000 Kilo	4 kuruş)
Lahna	6000 »	5 »)
İspanak	4000 »	4 » 50 Snt.)
Kök kereviz	1500 »	7 » 50 Snt.)
Havuç	400 »	5 »)
Taze bakla	1500 »	6 » 50 Snt.)
Sakız kabağı	6000 »	6 »)
Taze bamya	500 »	15 »)
Ayşe kadm fasulye	6000 »	11 »)
Semizotu		3 »)
Dolmalık biber	300 »	12 »)
Domates	3000 »	7 »)
Enginar	300 Adet	5 »)
Karnabahar	100 »	12 »)
Patlıcan	30000 »	3 »)

Gureba hastanesine 939 senesi için lüzumu olan yukarıda cinsi ve mik-
tarı yazılı on beş kalem sebze açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 14/7/939
tarihine müsadir Cuma günü saat on beşte İstanbul Vakıflar Başmüdürlü-
ğü binasında toplanan komisyonunda yapılacaktır.

Şartnamesi her gün Levazım kaleminden görülebilir. (4675)

Emlâk ve Eytam bankasından Satılık emlâk

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Nevi	Mesahası	Depozitosu
197	Beşiktaş, Meşrutiyet Ma. eski Çiftlik yeni ekmek fabrikası so- kağında No. eski 2 Mü. 8, 9, 10, yeni 4, 4/2, 4/1	32.911	Bostan Hane Ahır	14213 M 2	6582.20

1 - Adresi ve izahatı yukarıda yazılı gayrimenkul kapalı zarf usulile
ve peşin para ile şubemiz satış komisyonu huzurunda satılacak ve tekarür
eden bedel genel direktörlüğün tasdikine iktiran ettiği takdirde ihalesi yapı-
lacaktır.

2 - İhale 19/7/939 Çarşamba günü saat on birdedir. İstekli olanların
şubemize müracaatla tafsilât ve bir lira mukabilinde birer şartname alma-
ları.

3 - Şartnamede yazılı hükümler dairesinde teklif mektuplarını nihayet
19/7/939 Çarşamba günü saat on buçuğa kadar şubemize vermeleri. (4691)

Vazifeye davet

İstanbul vakıflar baş müdürlüğünden

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermeyen ve adresi idaremizce
bilinmeyen (İMAM ELHAÇ HAFİZ MUSTAFA EF. BİN ELHAÇ MEHMET
VAKFINİN MÜTEVELLİSİ FATMA RAİDE'nin) idaremize müracaatla vak-
fına ait muameleyi takip ve hayır şartlarını etmesi için ilânen vaki tebliğata
icabettir. Kendisine ilân tarihinden itibaren 15 gün daha mehil
verilmiştir. Bu müddet zarfında gelmediği takdirde hakkında kanunî mu-
amele yapılacağı ihtar ve tebliğ olunur. (4971)

İstanbul, elektrik, tramuay ve tünel İşletmeleri umum müdürlüğünden

1 - 28/6/939 günü eksiltmesi yapılacak ilân edilen 1500 (bin beş yüz
lira Muhammen bedelli makkap tezgâhı talip zuhur etmediğinden bu defa
C. İ. F. İstanbul teslim müddeti 7 aya çıkarılarak yeniden açık eksiltmeye
konmuştur.

2 - Muvakkat teminat 112,50 liradır.

3 - Eksiltme 17/7/939 Pazartesi günü saat 15 te Metro han binasının
beşinci katında toplanacak olan artırma ve eksiltme komisyonunda yapıla-
caktır.

4 - Bu işe ait şartnameler idarenin Levazım müdürlüğünden parasız
tedarik edilebilir.

5 - İsteklilerin kanunî vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edi-
len gün ve saatte komisyonunda hazır bulunmaları. (4779)

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

«250» lira aylık ücretle Diplomalı Yüksek bir Mimar alınacaktır. Talip-
lerin istida ve evrakı müsbitelerile birlikte 10 Temmuz 939 tarihine kadar An-
karada P. T. T. Umumî müdürlüğü Muamelât müdürlüğüne müracaatları
(2652) 4723)

Toprak mahsulleri ofisi İstanbul şubesinde

İdaremizde takriben £. 9000.—/— «dokuz bin» sterlinlik Çekoslovak ta-
kası satılacaktır. Taliplerin 17/7/939 Pazartesi saat 14 e kadar İdaremize
müracaatları. (4975)

Ticaret Vekâleti Müfettiş muavinliği imtihanı Teftiş heyeti reisliğinden

Teftiş heyeti kadrosunda münhal müfettiş muavinlikleri için 6 Teşrin-
sani 1939 Çarşamba günü müsabaka imtihanı yapılacaktır. İmtihanda mu-
vaffak olanlar 35 lira aslı maaş ile müfettiş muavinliğine tayin olunacaklar-
dır.

Aranılan şartlar şunlardır: A - Memurin kanununun 4 üncü maddesi-
nin A, B, C, V, Z fıkralarında yazılı evsafı haiz olmak; B - Hizmeti filiye as-
keriyesini ifa etmiş veya sınıfta nakledilmiş veya hizmeti askeriyeye
elverişli olmadığı sabit bulunmak; C - Siyasal Bilgiler okulundan veya Hu-
kuk Fakültesinden veya yüksek İktisad ve Ticaret mektebinden veya bunlara
muadil derecedeki ecnebi mekteplerinin birinden mezun olmak; Ç - İmtiha-
nın açıldığı senenin ikinci kânunu iptidasında 30 yaşını doldurmamış olmak;
D - Vekâletçe yapılacak tahkikat neticesinde karakter itibarile iyi bir me-
mur olabilecek evsafı haiz bulunduğu anlaşılmak; E - Yolculuk zahmetle-
rine mütehammil bulunmak.

İmtihana talip olanlar 31 Ağustos 1939 tarihine kadar Ticaret Vekâleti
Teftiş heyeti reisliğine istida ile müracaat edeceklerdir.

İstidaya şu evrakın bağlanması lâzımdır: A - Nüfus hüviyet cüzdanı ve
adresi, B - Tercümeihal hülâsası «talibin kendi el yazısı ile yazılmış olacak»
memuriyette bulunanlar müddet ve sureti hizmetlerine dair resmi vesikaları,
muesseselerde bulunanlar oradan alacakları bomservisleri rapte edeceklerdir.
C - Askerlik vesikası; Ç - Mektep şehadetnamesi veya tasdiknamesi; D -
Sağlam bünyeli ve yolculuğa dayanıklı olduklarına dair hükümet tabibinin
raporu.

Talipler tahriri ve şifahi olmak üzere iki imtihana tabi tutulacaklardır.
Tahriri imtihanlarAnkarada Teftiş heyetinde ve İstanbulda Dördüncü Vakıf
Han 3 üncü katta Ticaret Vekâleti Teftiş heyeti salonunda icra edilecek,
şifahi imtihan yalnız Ankarada yapılacaktır.

İmtihan programı:

- 1 - İktisad ilmi: «İstihsal, tedavül, inkısam ve istihlak bahisleri» «İkti-
sadî meslekler tarihi»
 - 2 - Kara ve deniz ticreti hukuku,
 - 3 - Ticarî hesap «Basit ve mürekkep faiz, iskonto, faizli hesabı cariler»,
 - 4 - Hendese «Satih ve hacim mesahaları»,
 - 5 - Ticarî usul defteri «ticarî muhasebe hakkında nazari ve ameli ma-
lûmat»,
 - 6 - Maliye «Vergi nazariyeleri ve vasıtalı, vasıtasız vergilerle bütçe hak-
kında umumî malûmat»,
 - 7 - İdare hukuku; memurin muhakematı kanunu, ceza mahkemeleri
usulü kanununun tahkikat usullerine müteallik hükümlerle ceza kanunu-
nun memur suçlarına ait kısmı;
 - 8 - Türkiyenin tabii iktisadî coğrafyası hakkında malûmat;
 - 9 - Ecnebi lisansı «Fransızca, İngilizce ve Almancadan biri»;
- Müfettiş muavini olanlardan staj devresini müteakip bil'imtihan isbatı
ehliyet edenler kadro maaşla Ticaret Vekâleti müfettişliğine tayin olunacak-
lardır. (2697) (4827)

İstanbul Emniyet sandığı direktörlüğünden

939/30

Emniyet sandığına borçlu ölü bayan Saime varislerine ilân yolile tebliğ:

Bayan Saime (Harun kızı) Vefa Vinikşecattin mahallesi Bostan çıkma-
zı sokak eski 40, yeni 12 numaralı bir ahşap evi birinci derecede ipotek göste-
rerek 6/1/931 tarihinde 10078 hesap numarasile Sandığımızdan aldığı (450)
lira borcu 25/3/939 tarihine kadar ödemediğinden faiz, komisyon ve masarifi
ile beraber borç (762) lira (31) kuruşa varmıştır. Bu sebeple 3202 numaralı
kanun mucibince hakkında icra takibi başlanmak üzere tanzim olunan ih-
barname borçlunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmiş
ise de borçlu bayan Saime Küçükayasofya mahallesi Tahsinbey sokak 4 nu-
marah evde öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılamamıştır. Mezkûr kanunun
45 inci maddesi vefat halinde tebliğatin ilân suretile yapılmasını âmirdir.
Borçlu bayan Saime mirasçuları işbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay
içinde Sandığımızı müracaatla murislerini borcunu ömeleri veya kanunen
kabule şayan bir itirazları var ise bildirmeleri lâzımdır. Mirasçılar ipotegi kur-
tarmazlar ve yahut başşyan takibi usul dairesinde durdurmazlarsa ipotekli
gayrimenkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alâka-
darlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve her birine ayrı ayrı ihbarname
tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (4983)

İstanbul limanı sahil sıhhiye merkezi eksiltme komisyonundan

- 1 - Merkezimize ait Galata motörünün tekne ve makine aksamı açık
eksiltme ile tamir ettirilecektir.
- 2 - Keşif bedeli «659» liradır.
- 3 - Bu işe ait şartnameler şunlardır:
Fenni şartname, idari şartname.
- 4 - İstekliler bu şartnameleri «4» kuruş mukabilinde merkezimiz Leva-
zımından alabilirler.
- 5 - Eksiltme 25/7/939 Salı günü saat 14 te Galatada Karamustafapaşa
sokağında mezkûr merkez eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 6 - Muvakkat teminat parası 49 lira 43 kuruştur.
- 7 - Eksiltmeye gireceklerin 2490 S. 11 kanunda gösterilen vesikalarla en
aşağı 1000 liralık bu gibi işleri yaptıklarına dair vesika göstermeleri şarttır.
(2961)

Bu akşamdan itibaren her akşam

S A F İ Y E

ve arkadaşları saz heyeti

Ayrıca Mısır
yıldızı**K I K I**S E M İ R A M U H A M M E T
Harbiyede BELVÜ bahçesinde

Bütün cihan münevverleri

R E X

Marka

Prezervatiflerinin
tercih sebebinin bilirler.Çünkü, **R E X**Sağlamdır ve gayet ince ipekli
lâstikten yapılmıştır.
Eczacınızdan ısrarla isteyiniz.**KANZUK**T E R P O D R A S I
BOROSALİNAKoltukaltı ve ayak terlemelerini kat'iyen zarar
vermeden keser. Kokuyu giderir, BOROSALİNA
kullanmakla elbise ve çoraplarınızı da harabiyet-
ten kurtarmış olursunuz. Eczanelerden arayınız.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

İstanbul ziraat mektebi satınalma
komisyonundan

Cins	Miktarı	Fiatı		İlk teminatı
		Kilosu	Kuruş	
Ekme	40000		9.50	285.—
Dağlıç koyun eti	6000		45	
Sığır ve dana eti	1000		35	228.75
Sadeyağ	3500		105	275.62
Zeytinyağ	1000		55	
Sabun	1200		32	70.05
Pirinç	4000		30	
Kuru çalı fasulye	3000		20	
Toz şeker	4000		26	
Patates	3500		9	
Şehriye	300		19	
Un	2000		15	
Makarna	1000		25	282.15
Beyaz peynir	1500		40	
Kaşar	1000		65	93.75
Mangal kömürü	3500		4	
Meşe odunu	200	Çeki 260		
Gürge odunu	50	çeki 260		59.25
Kok	70	ton 1850		97.12
Motorin	6500		8	
Benzin	7500		21	157.12

Cins ve miktarı yukarıda yazılı bulunan İstanbul Ziraat Mektebinin Mayıs 940 sonuna kadar yiyecek vesair ihtiyacının 17/7/939 Pazartesi günü saat 10 da Beyoğlu İstiklal caddesi 349 numarada liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda açık eksiltmesi yapılacaktır. İsteklilerin belli saatten evvel mezkûr muhasebeye yatıracakları ilk teminat makbuzu, 939 milî yıl ticaret odası vesikası ve diğer vesikalarla birlikte eksiltme saatinde Komisyona gelmeleri, evsaf ve şartnameleri her gün adı geçen muhasebecilikte görüp öğrenmeleri. (4760)

Başvekâlet istatistik genel Direktörlüğü eksiltme
ve ihale komisyonundan

1 — Açık pazarlıkla eksiltme ve ihalesi yapılacak olan ve 35 forma tahmin olunan 10 uncu cilt istatistik yılığında 2000 nüsha, 25 forma tahmin olunan Küçük istatistik yılığında 4000 - 5000 nüsha ve ayrıca rakamları türkcesinin aynı, başlık ve yazıları fransızca olan cep yılığında 750 - 1000 nüsha bastırılacaktır.

2 — Yıllık için tahmin olunan 1925 lira bedel üzerinden % 7,5 hesabile 145 lira cep yılığı için tahmin olunan 1125 lira bedel üzerinden % 7,5 hesabile 85 liralık muvakkat teminat vesikası vermek lazımdır. Eksiltme 1939 Temmuz ayının 10 uncu pazartesi günü saat 14,30 da umum müdürlük binasında toplanacak olan komisyonda açılacaktır. Nümuneler ve şartname komisyon kağıtlığından istenilebilir. (2493) (4530)

Yarın akşam Büyükdere BEYAZ PARKTA

Bayan **Muallâ Kemani Sadi** ve arkadaşlarının
Beyaz Park'ta **ilk yaz gecesi**
GREGOR idaresinde sabaha kadar kır eğlencesi

PAZAR günü Gregor'un String Sving Cazı ve varyete numaraları

Harp akademisi komutanlığından

Harp akademisi matbaa müdürlüğünde kullanılmak üzere kartograf ve litograf işlerinden anlar, harita ve kroki tersimine muktedir yüzbaşı, binbaşı rütbesinde emekli bir subay veyahut binbaşı rütbesi maaşla bir sivil memur alınacaktır. İsteklilerin 10/7/1939 tarihine kadar Yıldızda Harp akademisi komutanlığına müracaat eylemeleri (4640)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Nereye gideyim diyeDüşünme Moda deniz banyosuna koş
Hem ucuz, hem yakın, Hem Güzel.**Duhuliyeye 10 kuruştur****OKTA**SAÇ SABUNU
Eczanelerden ve itriyat
mağazalarından arayınız.

ZAYİ — İlgaz askerlik şubesinde verilen terhis tezkerem kaybolmuştur. Yenisini alacağından eskisinin hükmü yoktur. Çankırı vilâyeti İlgaz kazası Alibey köyü Karataş mahallesinden 319 tevellüdü Ahmed Uzunoglu

Dr. Suphi Şensesİdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lektör
apartman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

ZAYİ — Fener nüfus memurluğundan verilen nüfus tezkerem ve beraberinde Fatih Askerlik şubesinde alınan askerî terhis tezkerem kaybolmuştur. Yenilerini alacağından eskilerinin değeri yoktur. Mehmed Tozçelik 1315 tevellüdü

DR. İHSAN SAMİ

Gonokok aşısıBelsöğüklüğü ve ihtilâtlarına karşı pek
tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan
Mahmut türbesi No. 113.

Lisan derslerinden

İkmalde kalanlar için dersanemizde ye-
ni yaz kurları kaydına başlanmıştır.**Amerikan lisan ve san'at**

Dersanesi, Türbe, 4/6 Babiâli Cad.

ZAYİ — Gümrük müfettişliğine ait olan ve 22-40 cı varakaları kullanılmayan 136 cild numaralı çek defteri kaybolmuştur. İbtal ve yenisi alınacağından kullanılmama-
ması ve kabul olunmaması ilân olunur.

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

Şirketi Hayriyeden:
Sazlı tenezzüh seferi

8 kişilik en güzide bir saz heyeti, itina ile hazırlanan büfeyi hâmil (74 numaralı Vapurumuz) yarın, Köprüden 14,30 da kalkarak muayyen iskelelerimize uğradıktan sonra, Boğaziçinde ve açığında cevelân yapacak, avdette Büyükdere ve Küçüksu Plajında tevakküfla 20,45 te Köprüye gelecektir.

Bir muhabere memuru aranıyor

Erganimadeni civarında Etibank Şark Kromları işletmesinde çalıştırılmak üzere bir muhabere memuru alınacaktır. Aşağıda yazılı şartları haiz olanların Galatada Bankalar caddesinde Güven hanının birinci katında Etibank İstanbul Bürosuna müracaatleri:

- 1 — Ticaret lisesi veya lise mezunu olmak.
- 2 — Yazı makinesile süratle yazabilmek
- 3 — Bekâr olmak, askerliğini yapmış olmak veya iki sene askerlikle alâkası bulunmamak.

Kadıköyünden taşdelene

Her pazar sabahı 6 dan 9 a kadar **OTOBÜS SERVİSLERİ** vardır. Müracaat yeri: Kadıköy, İtfaiye karşısında kamyon durak yerinde 1 No. lu dükkândır. Biletleri bir gün evvelinden alabilirsiniz. Telefon: 60265, Gİ-
dip gelme 80 kuruştur.

Belediye sular idaresinden:İdaremiz müstahdemini için ceman 139 kat muhtelif cinsten elbise
ceman 19 adet palto

Kâpali zarfla eksiltmeye konmuştur.

- 1 — Bu işe dair olan şartname idaremiz Levazım servisinden parasız olarak alınabilir. Ve Kumaş ve elbise nümuneleri aynı serviste görülebilir.
- 2 — Taliplerin şartnameye göre hazırlayacakları kapalı teklif zarflarını ihale günü olan 24/7/939 Pazartesi günü saat 15 e kadar Taksim Siraservilerdeki müdüriyete vermeleri lazımdır. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (4904)

İstanbul Üniversitesi A. E. P. komisyonundan

İstanbul Üniversitesi merkezi ve müstemilâtına alınacak «250» bin kilo odun 14/7/939 cuma günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur. İstekliler ihale günü odununun bedeli olan «3000» liranın muvakkat teminatı «225» liralık makbuz ve Ticaret odası vesikasile müracaatları, liste ve şartname pazartesi ve perşembe günleri Rektörlükte görülür. (4698)